

KOSOVO SPECIALIST CHAMBERS
DHOMAT E SPECIALIZUARA TË KOSOVËS
SPECIJALIZOVANA VEÇA KOSOVA

Predmet: KSC-BC-2020-06

Tužilac protiv Hašima Tačija, Kadrija Veseljija, Redžepa Seljimija i Jakupa Krasnićija

Rešava: sudija za prethodni postupak

sudija Nikola Giju

Sekretar: dr Fidelma Donlon

Datum: 26. avgust 2022.

Jezik: engleski

Stepen tajnosti: javno

Odluka po zahtevima odbrane za odobrenje za ulaganje žalbe na odluku F00854

Specijalizovani tužilac

Džek Smit

Branilac Hašima Tačija

Gregori Kiho

Zastupnik žrtava

Sajmon Loz

Branilac Kadrija Veseljija

Ben Emerson

Branilac Redžepa Seljimija

Dejvid Jang

Branilac Jakupa Krasnićija

Venkatešvari Alagendra

I. TOK POSTUPKA	2
II. IZNETA ARGUMENTACIJA.....	4
A. Tačijeva odbrana	4
B. Seljimijeva odbrana.....	7
C. Krasnićijeva odbrana	8
D. Veseljijeva odbrana	9
E. Tužilaštvo.....	9
III. MERODAVNO PRAVO.....	10
IV. DISKUSIJA	10
A. Pravni test.....	10
B. Pitanja za koja se odobrava ulaganje žalbe	11
1. Drugo Tačijevo pitanje, peto Krasnićijevo pitanje i prvo Veseljijevo pitanje 11	
2. Šesto Krasnićijevo pitanje	14
3. Četvrto Tačijevo pitanje, treće Krasnićijevo pitanje i prvo Seljimijevo pitanje 16	
4. Prvo Tačijevo pitanje	19
5. Četvrto Seljimijevo pitanje i osmo Tačijevo pitanje	21
C. Pitanja u vezi s kojima nije odobreno ulaganje žalbe	24
1. Treće Tačijevo pitanje	24
2. Peto i šesto Tačijevo pitanje	25
3. Sedmo, deveto i jedanaesto Tačijevo pitanje, i treće Seljimijevo pitanje.....	27
4. Deseto Tačijevo pitanje.....	32
5. Dvanaesto i trinaesto Tačijevo pitanje	33
6. Četrnaesto Tačijevo pitanje.....	35
7. Petnaesto Tačijevo pitanje.....	36
8. Drugo Seljimijevo pitanje.....	37
9. Prvo i drugo Krasnićijevo pitanje	39
10. Četvrto Krasnićijevo pitanje	40
11. Drugo Veseljijevo pitanje	42
12. Treće Veseljijevo pitanje.....	43

V. DISPOZITIV.....45

SUDIJA ZA PRETHODNI POSTUPAK,¹ na osnovu člana 45(2) Zakona br. 05/L 053 o Specijalizovanim većima i Specijalizovanom tužilaštvu (u daljem tekstu: Zakon) i pravila 77 Pravilnika o postupku i dokazima pred Specijalizovanim većima Kosova (u daljem tekstu: Pravilnik), donosi sledeću odluku.

I. TOK POSTUPKA

1. Dana 24. juna 2022, na zahtev Specijalizovanog tužilaštva (u daljem tekstu: tužilaštvo) za izdavanje protokola za rad sa poverljivim informacijama i za kontakte sa svedocima,² sudija za prethodni postupak je doneo „Odluku o protokolu za postupanje sa poverljivim informacijama tokom istraga i za kontakte strana ili učesnika u postupku sa svedocima suprotne strane ili učesnika u postupku“ (u daljem tekstu: pobijana odluka, odnosno protokol).³

2. Dana 1. jula 2022, na zajednički zahtev branilaca Hašima Tačija (u daljem tekstu: g. Tači, odnosno Tačijeva odbrana), Kadrija Veseljija (u daljem tekstu: g. Veselji, odnosno Veseljijeva odbrana), Redžepa Seljimija (u daljem tekstu: g. Seljimi, odnosno Seljimijeva odbrana) i Jakupa Krasnićija (u daljem tekstu: g. Krasnići, odnosno Krasnićijeva odbrana, zbirno optuženi, odnosno odbrana) za produženje roka za traženje odobrenja da ulože žalbu na pobijanu odluku,⁴ sudija

¹ KSC-BC-2020-06, F00001, predsednik, *Decision Assigning a Pre-Trial Judge* /Odluka o određivanju sudije za prethodni postupak/, 23. april 2020, javno.

² KSC-BC-2020-06, F00594, specijalizovani tužilac, *Prosecution Submissions on Confidential Information and Contacts with Witnesses* /Izjašnjenje tužilaštva o poverljivim informacijama i kontaktima sa svedocima/, 3. decembar 2021, javno, stavovi 1, 7.

³ KSC-BC-2020-06, F00854, sudija za prethodni postupak, *Decision on Framework for the Handling of Confidential Information During Investigations and Contact Between a Party or Participant and Witnesses of the Opposing Party or of a Participant* /Odluka o protokolu za postupanje sa poverljivim informacijama tokom istraga i za kontakte strana ili učesnika u postupku sa svedocima suprotne strane ili učesnika u postupku/, 24. jun 2022, javno.

⁴ KSC-BC-2020-06, F00857, specijalizovani branilac, *Joint Defence Request for Variation of Time Limit for Leave to Appeal Decision KSC-BC-2020-06/F00854 (Decision on Confidential Information and Contact with Witnesses)* /Zajednički zahtev odbrane za izmenu roka za traženje odobrenja za ulaganje žalbe na

za prethodni postupak je izmenio raspored podnošenja podnesaka i kao datum za donošenje odluke odredio 26. avgust 2022.⁵

3. Dana 18. jula 2022, obrana je zatražila odobrenje da uloži žalbu na pobijanu odluku (u daljem tekstu, zbirno: zahtevi odbrane).⁶

4. Dana 1. avgusta 2022, tužilaštvo je odgovorilo na zahteve odbrane (u daljem tekstu, zbirno: odgovori tužilaštva).⁷

odluku KSC-BC-2020-06/F00854 (Odluka o poverljivim informacijama i kontaktima sa svedocima)/, 29. jun 2022, javno, stavovi 1, 7.

⁵ KSC-BC-2020-06, F00864, sudija za prethodni postupak, *Decision on the Joint Defence Request for Variation of Time Limit for Leave to Appeal Decision KSC-BC-2020-06/F00854 (Decision on Confidential Information and Contact with Witnesses)* /Odluka po zajedničkom zahtevu odbrane za izmenu roka za traženje odobrenja za ulaganje žalbe na odluku KSC-BC-2020-06/F00854 (Odluka o poverljivim informacijama i kontaktima sa svedocima)/, 1. jul 2022, javno, stavovi 9-11.

⁶ KSC-BC-2020-06, F00883, specijalizovani branilac, *Thaçi Defence Request for Certification to Appeal the "Decision on Framework for the Handling of Confidential Information During Investigations and Contact Between a Party or Participant and Witnesses of the Opposing Party or of a Participant"* /Zahtev Tačijeve odbrane za odobrenje da uloži žalbu na „Odluku o protokolu za postupanje sa poverljivim informacijama tokom istraga i za kontakte strana ili učesnika u postupku sa svedocima suprotne strane ili učesnika u postupku“/ (u daljem tekstu: Tačijev zahtev), 18. jul 2022, javno; F00884, specijalizovani branilac, *Selimi Defence Request for Certification to Appeal the Decision on Framework for the Handling of Confidential Information During Investigations and Contact Between a Party or Participant and Witnesses of the Opposing Party or of a Participant* /Zahtev Seljimijeve odbrane za odobrenje da uloži žalbu na odluku o protokolu za postupanje sa poverljivim informacijama tokom istraga i za kontakte strana ili učesnika u postupku sa svedocima suprotne strane ili učesnika u postupku/ (u daljem tekstu: Seljimijev zahtev), 18. jul 2022, javno; F00886, specijalizovani branilac, *Krasniqi Defence Request for Certification to Appeal the "Decision on Framework for the Handling of Confidential Information During Investigations and Contact Between a Party or Participant and Witnesses of the Opposing Party or of a Participant"* /Zahtev Krasnićijeve odbrane za odobrenje da uloži žalbu na „Odluku o protokolu za postupanje sa poverljivim informacijama tokom istraga i za kontakte strana ili učesnika u postupku sa svedocima suprotne strane ili učesnika u postupku/ (u daljem tekstu: Krasnićijev zahtev), 18. jul 2022, javno; F00887/COR, specijalizovani branilac, *Corrected Version of Veseli Defence Request for Leave to Appeal Decision on Framework for the Handling of Confidential Information and Contacts with Witnesses (F00854)* /Ispravljena verzija zahteva Veseljijeve odbrane za odobrenje da uloži žalbu na odluku o protokolu za postupanje sa poverljivim informacijama i za kontakte sa svedocima (F00854)/ (u daljem tekstu: Veseljijev zahtev), 19. jul 2022, javno, s javnim prilogom 1. Prvi Veseljijev zahtev je podnet 18. jula 2022, u skladu s propisanim rokom.

⁷ KSC-BC-2020-06, F00903, specijalizovani tužilac, *Prosecution Response to Krasniqi Defence Request for Certification to Appeal Decision F00854* /Odgovor tužilaštva na zahtev Krasnićijeve odbrane za odobrenje da uloži žalbu na odluku F00854/ (u daljem tekstu: odgovor tužilaštva na Krasnićijev zahtev), 1. avgust 2022, javno; F00904, specijalizovani tužilac, *Prosecution Response to Selimi Defence Request for Certification to Appeal Decision F00854* /Odgovor tužilaštva na zahtev Seljimijeve odbrane za odobrenje da uloži žalbu na odluku F00854/ (u daljem tekstu: odgovor tužilaštva na Seljimijev zahtev), 1. avgust 2022, javno; F00905, specijalizovani tužilac, *Prosecution Response to Taçi Defence Request for Certification to Appeal Decision F00854* /Odgovor tužilaštva na zahtev Tačijeve odbrane za odobrenje da uloži žalbu na odluku

5. Dana 15. avgusta 2022, odbrana je podnela replike na odgovore tužilaštva.⁸

II. IZNETA ARGUMENTACIJA

A. TAČIJEVA ODBRANA

6. Tačijeva odbrana traži odobrenje da uloži žalbu na pobijanu odluku u vezi sa 15 pitanja:

- (1) da li snimanje i obelodanjivanje razgovora sa svedocima predstavlja nedozvoljeno zadiranje u poverljiv i odnos advokata i klijenta i narušava pravo optuženog da vodi istragu o optužbama koje se protiv njega iznose (u daljem tekstu: prvo Tačijevo pitanje);
- (2) da li su [protokol] i njim predviđene mere [...] u granicama ovlašćenja sudije za prethodni postupak iz člana 39(11) [Zakona], prema kojem on može „po potrebi” obezbediti privatnost i zaštitu svedoka (u daljem tekstu: drugo Tačijevo pitanje);
- (3) da li je sudija za prethodni postupak pogrešio kad je odbio da razmotri Tačijevo dopunsko izjašnjenje, ako se ima u vidu praksa tužilaštva da na svojo

F00854/ (u daljem tekstu: odgovor tužilaštva na Tačijev zahtev), 1. avgust 2022, javno; F00906, specijalizovani tužilac, *Prosecution Response to Veseli Defence Request for Certification to Appeal Decision F00854* /Odgovor tužilaštva na zahtev Veseljijevе odbrane za odobrenje da uloži žalbu na odluku F00854/ (u daljem tekstu: odgovor tužilaštva na Veseljijev zahtev), 1. avgust 2022, javno.

⁸ KSC-BC-2020-06, F00924, specijalizovani branilac, *Thaçi Defence Reply to "Prosecution Response to Thaçi Defence Request for Certification to Appeal Decision F00854" (F00905)* /Replika Tačijeve odbrane na odgovor tužilaštva na zahtev Tačijeve odbrane za odobrenje da uloži žalbu na odluku F00854 (F00905)/ (u daljem tekstu: Tačijeva replika), 15. avgust 2022, javno; F00925, specijalizovani branilac, *Krasniqi Defence Reply to Prosecution Response to Krasniqi Defence Request for Certification to Appeal Decision F00854* /Replika Krasnićijevе odbrane na odgovor tužilaštva na zahtev Krasnićijevе odbrane za odobrenje da uloži žalbu na odluku F00854/ (u daljem tekstu: Krasnićijeva replika), 15. avgust 2022, javno, s javnim prilogom 1; F00926, specijalizovani branilac, *Selimi Defence Reply to SPO Response to Selimi Defence Request for Certification to Appeal Decision F00854* /Replika Seljimijevе odbrane na odgovor tužilaštva na zahtev Seljimijevе odbrane za odobrenje da uloži žalbu na odluku F00854/ (u daljem tekstu: Seljimijeva replika), 15. avgust 2022, javno; F00927, specijalizovani branilac, *Veseli Defence Reply to Prosecution Response to Request for Certification to Appeal Decision F00854 (F00906)* /Replika Veseljijevе odbrane na odgovor tužilaštva na zahtev za odobrenje da uloži žalbu na odluku F00854/ (u daljem tekstu: Veseljijeva replika), 15. avgust 2022, javno.

spisak svedoka dodaje lica bez njihovog znanja ili saglasnosti i njen značaj za predmetna pitanja (u daljem tekstu: treće Tačijevo pitanje);

- (4) da li je prema članu 39(11) [Zakona] sudija za prethodni postupak bio dužan da uvede različit pristup za različite kategorije svedoka tužilaštva u pogledu obima primene [protokola] (u daljem tekstu: četvrto Tačijevo pitanje);
- (5) da li mera snimanja i obelodanjivanja razgovora sa svedocima odbrane, koja je naložena s obzirom na to da „vlada klima zastrašivanja i uticanja na svedoke” i da su optuženi i dalje „veoma uticajni”, predstavlja kršenje pretpostavke da branilac postupa *bona fide* (u daljem tekstu: peto Tačijevo pitanje);
- (6) da li je sudija za prethodni postupak primenio dvostruke kriterijume kad se pozvao na „utvrđenu opasnost da će se odbrani obelodaniti informacije”, budući da je, s druge strane, potvrdio da tužilaštvo postupa *bona fide* i zaključio da „insinuacije o neprimerenom ponašanju ili motivima tužilaštva nisu utemeljene ili su u domenu nagađanja” (u daljem tekstu: šesto Tačijevo pitanje);
- (7) da li je sudija za prethodni postupak pogrešio jer je preusko protumačio „prinudu” kad je zaključio da, pošto je odbrana slobodna da sama definiše strategiju za razgovore sa svedocima tužilaštva, informacije koje se otkriju u tim razgovorima nisu dobijene prinudom (u daljem tekstu: sedmo Tačijevo pitanje);
- (8) da li je uslov da odbrana obelodanjuje audio-video zapise razgovora koje je vodila u skladu s režimom predviđenim pravilima 104 do 111 Pravilnika (u daljem tekstu: osmo Tačijevo pitanje);
- (9) da li je sudija za prethodni postupak, time što se pozvao na činjenicu da snimci razgovora ne postaju automatski deo spisa predmeta, prenebregao ili nije pridao dovoljan značaj argumentima odbrane u vezi s drugim objektivnim opasnostima po optuženog, na primer, da bi takav spis mogao da šteti procesnoj poziciji optuženog ili da se na taj način tužilaštvu pružaju istražne mogućnosti koje mu idu na ruku (u daljem tekstu: deveto Tačijevo pitanje);

- (10) da li to što je sudija za prethodni postupak ograničio pitanje privatnosti svedoka isključivo na svedoke tužilaštva, ne obazirući se na prava ili očekivanja svedoka odbrane, iziskuje poništavanje svih zaključaka donetih na osnovu tog rezonovanja (u daljem tekstu: deseto Tačijevo pitanje);
- (11) da li je sudija za prethodni postupak pogrešio jer se pozvao na očekivanja svedoka tužilaštva vezana za privatnost kad je naložio snimanje i obelodanjivanje razgovora sa svedocima tužilaštva, iako nije ustanovljena nikakva veza između te mere i privatnosti svedoka tužilaštva, i nije razmotreno kako to utiče na prava optuženih i da li su ona uzeta u obzir (u daljem tekstu: jedanaesto Tačijevo pitanje);
- (12) da li je sudija za prethodni postupak zakonski bio pravno ovlašćen da zaključi da je [protokol] podjednako merodavan i za tužilaštvo i za odbranu, ako se ima u vidu da je tužilaštvo do 24. juna 2022. sve razgovore sa svedocima vodilo u odsustvu predstavnika odbrane, što je protivno procesnim odredbama zakona Kosova, koje predviđaju učešće odbrane u istražnim radnjama tužilaštva (u daljem tekstu: dvanaesto Tačijevo pitanje);
- (13) da li je sudija za prethodni postupak pogrešio kad je zaključio da odbrana nije imala pravo da prisustvuje razgovorima koje su vodili [Specijalna istražna radna grupa] i tužilaštvo iz tog razloga što su ti razgovori bili povezani „s Izveštajem Saveta Evrope u celini“, s obzirom na to da su u ovom predmetu nedavno vođene istrage vezane za g. Tačija lično (u daljem tekstu: trinaesto Tačijevo pitanje);
- (14) da li bi objektivni sud mogao doći do istog zaključka kao sudija za prethodni postupak da [protokol] „doprinosi ekspeditivnom vođenju postupka“ (u daljem tekstu: četrnaesto Tačijevo pitanje); i
- (15) da li se može smatrati da se negativne posledice po pravo optuženog na adekvatno vreme i mogućnosti za pripremu odbrane, u smislu člana 21(4)(c) Zakona, mogu ublažiti merama kao što je mogućnost da timovi odbrane zajednički vode razgovore sa svedocima tužilaštva ili mogućnost da te razgovore vode na daljinu, ako se ima u vidu da se odbrana protivila tim

merama i da to protivljenje nije uzeto u obzir (u daljem tekstu: petnaesto Tačijevo pitanje).⁹

B. SELJIMIJEVA ODBRANA

7. Seljimijeva odbrana tražila je odobrenje da uloži žalbu na pobijanu odluku u vezi sa četiri pitanja:

- (1) da li je sudija za prethodni postupak pogrešio kada je zaključio da članovi 35(2)(f), 39(1) i (11) [Zakona] mogu služiti kao pravni osnov za [...] protokol koji ne predviđa da njegova primena mora biti opravdana za svakog pojedinačnog svedoka njegovim ličnim okolnostima (u daljem tekstu: prvo Seljimijevo pitanje);
- (2) da li je sudija za prethodni postupak napravio grešku u utvrđivanju činjenica kada je opisivao ono što on smatra kompenzatornim „zaštitnim mehanizmom“ u vezi sa granicama primene protokola, konkretnije, sudijski nadzor nad sprovođenjem želje svedoka (u daljem tekstu: drugo Seljimijevo pitanje);
- (3) da li odredbe iz odeljka II.n.ii. i o. [...] protokola, koje se odnose na obavezu da se panelu i suprotnoj strani podnose audio-vizuelni zapisi razgovora sa svedocima i mogućnost da ti zapisi postanu deo spisa predmeta, predstavljaju prekoračenje ovlašćenja sudije za prethodni postupak iz člana 39(11) [Zakona] (u daljem tekstu: treće Seljimijevo pitanje); i
- (4) da li odredbe iz odeljka II.n.ii. i o. [...] protokola, koje se odnose na obavezu da se panelu i suprotnoj strani podnose audio-vizuelni zapisi razgovora sa svedocima i mogućnost da ti zapisi postanu deo spisa predmeta, nesrazmerne u odnosu na zacrtane ciljeve, a to su zaštita svedoka i obezbeđenje dokaza, i

⁹ Tačijev zahtev, stav 6; v. takođe Tačijevu repliku, stav 9.

da li je trebalo razmotriti manje invazivne mere za umanjenje uočenog rizika (u daljem tekstu: četvrto Seljimijevo pitanje).¹⁰

C. KRASNIĆIJEVA ODBRANA

8. Krasnićijeva odbrana traži odobrenje da uloži žalbu na pobijanu odluku u vezi sa šest pitanja:

- (1) da li je u pobijanoj odluci napravljena greška u primeni prava jer je protokol usvojen a da prethodno nije utvrđeno da je takav protokol neophodan (u daljem tekstu: prvo Krasnićijevo pitanje);
- (2) da li je u pobijanoj odluci napravljena greška u primeni prava ili u utvrđivanju činjenica jer je ustanovljeno da je u ovoj fazi postupka neophodno usvojiti protokol (u daljem tekstu: drugo Krasnićijevo pitanje);
- (3) da li je u pobijanoj odluci napravljena greška u primeni prava i u utvrđivanju činjenica jer se protokol odnosi na sve svedoke koje neka strana u postupku namerava da pozove, a ne samo one kojima je potrebna zaštita predviđena protokolom (u daljem tekstu: treće Krasnićijevo pitanje);
- (4) da li je u pobijanoj odluci napravljena greška jer je zaključeno da, „[p]ošto optuženi svoje pravo na odbranu ostvaruju preko branilaca, predlogom protokola mora se obezbediti da branilac postupa u skladu s ranije pomenutim konstatacijama o opasnostima s kojima se konkretni pojedinci suočavaju i o ometanju sudskih postupaka” (u daljem tekstu: četvrto Krasnićijevo pitanje);
- (5) da li je u pobijanoj odluci napravljena greška jer je zaključeno da je usvajanje protokola opravdano zbog toga da bi se zaštitila privatnost svedoka, da bi se obezbedili dokazi ili da bi se obezbedilo ekspeditivno vođenje postupka (u daljem tekstu: peto Krasnićijevo pitanje); i
- (6) da li je u pobijanoj odluci napravljena greška u primeni prava jer je zaključeno da se [...] protokolom ne povređuju prava optuženog, konkretnije pravo

¹⁰ Seljimijev zahtev, stav 1; v. takođe Seljimijevu repliku, stav 13.

optuženog na zaštitu od samooptuživanja i pravo na ravnopravnost strana u postupku (u daljem tekstu: šesto Krasnićijevo pitanje).¹¹

D. VESELJIJEVA ODBRANA

9. Veseljijeva odbrana traži odobrenje da uloži žalbu na pobijanu odluku u vezi sa tri pitanja:

- (1) da li je sudija za prethodni postupak pogrešno ocenio pravni osnov za usvajanje protokola koji je predložilo tužilaštvo (u daljem tekstu: prvo Veseljijevo pitanje);
- (2) da li se protokolom narušava pravo optuženog na pravično suđenje (u daljem tekstu: drugo Veseljijevo pitanje); i
- (3) da li je sudija za prethodni postupak diskriminiše g. Veseljija i druge optužene u predmetu KSC-BC-2020-06 u odnosu na druge optužene pred [Specijalizovanim većima] koji se nalaze u sličnoj situaciji (u daljem tekstu: treće Veseljijevo pitanje).¹²

E. TUŽILAŠTVO

10. Tužilaštvo u odgovoru tvrdi da zahteve odbrane treba odbiti iz sledećih razloga: (i) izneta pitanja ne ispunjavaju uslove za odobravanje žalbe po članu 45 Zakona i pravilu 77 Pravilnika; i/ili (ii) odbrana nije ispunila svoje obaveze dokazivanja u pogledu nekih ili svih uslova.¹³ Što se tiče Tačijevog i Krasnićijevog zahteva, tužilaštvo posebno tvrdi da navodne greške nisu izložene dovoljno precizno.¹⁴

¹¹ Krasnićijev zahtev, stav 2; v. takođe Krasnićijevu repliku, stav 10.

¹² Veseljijev zahtev, stav 2.

¹³ Odgovor tužilaštva na Tačijev zahtev, stavovi 1-2, 26; odgovor tužilaštva na Seljimijev zahtev, stavovi 1, 16; odgovor tužilaštva na Krasnićijev zahtev, stavovi 1, 19; odgovor tužilaštva na Veseljijev zahtev, stavovi 1, 14.

¹⁴ Odgovor tužilaštva na Tačijev zahtev, stav 2; odgovor tužilaštva na Krasnićijev zahtev, stav 1.

III. MERODAVNO PRAVO

11. Prema članu 45 Zakona, panel Apelacionog suda razmatra interlokutorne žalbe optuženog ili tužilaštva u skladu sa Zakonom i Pravilnikom. Za interlokutorne žalbe, osim onih koje strane u postupku podnose *ipso jure*, potrebno je dobiti odobrenje sudije za prethodni postupak ili pretresnog panela. Odobrenje se daje ukoliko se radi o pitanju koje bi u znatnoj meri uticalo na pravično i ekspeditivno vođenje postupka ili ishod suđenja, te ukoliko bi, prema mišljenju sudije za prethodni postupak ili pretresnog panela, promptno rešenje spornog pitanja od strane panela Apelacionog suda moglo suštinski pospešiti postupak.

12. Pravilo 77(2) Pravilnika dalje predviđa da panel daje odobrenje ako se odluka odnosi na pitanje koje bi moglo znatno da utiče na pravičan i ekspeditivan tok postupka ili na ishod suđenja, uključujući slučajeve kada je nemoguće odobriti odgovarajuće pravno sredstvo po završetku suđenja u predmetu, a blagovremeno rešenje panela Apelacionog suda bi moglo bitno da pospeši postupak.

IV. DISKUSIJA

A. PRAVNI TEST

13. Sudija za prethodni postupak najpre podseća da strana ima pravo na ulaganje žalbe samo ako sudija za prethodni postupak utvrdi da je ispunjen kriterijum propisan članom 45(2) Zakona i pravilom 77(2) Pravilnika.¹⁵ Te odredbe su već detaljno protumačene u jednoj ranijoj odluci.¹⁶

¹⁵ KSC-BC-2020-06, F00172, sudija za prethodni postupak, *Decision on the Taçi Defence Application for Leave to Appeal* /Odluka po zahtevu Tačijeve odbrane za odobrenje ulaganja žalbe/ (u daljem tekstu: odluka o odobrenju za ulaganje žalbe), 11. januar 2021, javno, stav 9.

¹⁶ Odluka o odobrenju za ulaganje žalbe, stavovi 10-17.

14. Imajući u vidu restriktivnu prirodu ovog pravnog sredstva, primenjuju se sledeći posebni uslovi:

- (1) dato pitanje „može biti predmet žalbe“;
- (2) dato pitanje bi znatno uticalo na:
 - i. pravično i ekspeditivno vođenje postupka ili
 - ii. ishod suđenja; i
- (3) po mišljenju sudije za prethodni postupak, hitno rešenje od strane panela Apelacionog suda bitno bi pospešilo postupak.¹⁷

B. PITANJA ZA KOJA SE ODOBRAVA ULAGANJE ŽALBE

1. Drugo Tačijevo pitanje, peto Krasnićijevo pitanje i prvo Veseljijevo pitanje

15. Kako navodi Tačijeva odbrana, drugo Tačijevo pitanje tiče se tumačenja člana 39(11) Zakona, tačnije toga da li ta odredba (a posebno formulacija „po potrebi“) ovlašćuje sudiju za prethodni postupak da usvoji protokol i njim predviđene mere.¹⁸ Tačijeva odbrana dalje tvrdi da se to pitanje bitno odražava na pravičnost i ekspeditivnost postupka, jer se tiče: (i) konkretno, Tačijevog prava na adekvatno vreme i uslove za pripremu odbrane i prava da mu se sudi u razumnom roku; i (ii) osnovne potrebe da se, kao što predviđa član 39(11) Zakona, poštuju prava g. Tačija i istovremeno obezbede zaštita i privatnost svedoka.¹⁹ Na kraju, Tačijeva odbrana tvrdi da je intervencija Apelacionog suda u ovoj fazi neophodna kako bi se sprečila nenadoknadviva šteta koju bi primena protokola nanela tekućim istragama odbrane i pravima g. Tačija.²⁰

¹⁷ Odluka o odobrenju za ulaganje žalbe, stav 10.

¹⁸ Tačijev zahtev, stavovi 4, 6 (gde se upućuje na pobijanu odluku, stav 120), 8.

¹⁹ Tačijev zahtev, stavovi 12-13.

²⁰ Tačijev zahtev, stav 18.

16. Slično tome, Krasnićijeva odbrana u svom petom pitanju tvrdi da je sudija za prethodni postupak pogrešio jer je zaključio da je protokol neophodan da bi se zaštitila privatnost svedoka i obezbedili dokazi i ekspeditivnost postupka.²¹ Krasnićijeva odbrana dalje navodi da to pitanje od suštinskog uticaja na pravičnost i ekspeditivnost postupka, naročito zato što će odbrani biti potrebno dodatno vreme za dodatne radnje koje se od nje očekuju, što će se pak odraziti na trajanje postupka i na pravo g. Krasnićija na ekspeditivno suđenje.²² Na kraju, Krasnićijeva odbrana tvrdi da će hitno rešavanje ovog pitanja od strane Apelacionog suda bitno pospešiti postupak jer će se tako sprečiti da se krene u pogrešnom smeru i skratiti trajanje ovog spora.²³

17. Veseljijeva odbrana u okviru prvog pitanja u suštini tvrdi da sudija za prethodni postupak: (i) nije pokazao da član 39(11) Zakona može predstavljati nezavisni pravni osnov za usvajanje protokola; (ii) nije precizirao kako se utvrđuje potreba za sudskom intervencijom prema članu 39(11) Zakona; i (iii) da je, usvajanjem protokola zloupotrebio svoje diskreciono pravo i prekoračio svoja ovlašćenja propisana normativnim okvirom Specijalizovanih veća.²⁴ Veseljijeva odbrana dalje tvrdi da to pitanje direktno utiče na ishod postupka jer se tiče potencijalnog kršenja prava g. Veseljija na pravično suđenje, garantovano Ustavom Kosova i relevantnim instrumentima međunarodnog prava ljudskih prava.²⁵ Na kraju, Veseljijeva odbrana tvrdi da je neophodno da panel Apelacionog suda u ovoj fazi reši dato pitanje jer se na taj način eliminiše opasnost od narušavanja prava g. Veseljija i pojašnjava pravni osnov za usvajanje protokola.²⁶

²¹ Krasnićijev zahtev, stavovi 2, 26 (gde se upućuje na pobijanu odluku, stavove 121, 123-125).

²² Krasnićijev zahtev, stav 27 (gde se upućuje na pobijanu odluku, stav 164).

²³ Krasnićijev zahtev, stav 28.

²⁴ Veseljijev zahtev, stavovi 2, 5-8 (gde se upućuje na pobijanu odluku, stavove 115-136, a posebno na stavove 117, 135-136).

²⁵ Veseljijev zahtev, stav 12.

²⁶ Veseljijev zahtev, stav 13.

18. Tužilaštvo u vezi s drugim Tačijevim pitanjem tvrdi da Tačijeva odbrana pogrešno tumači pobijanu odluku kada tvrdi da protokol potpada samo pod odredbe iz člana 39(11) Zakona, budući da se u pobijanoj odluci kaže da se protokol temelji i na članovima 35(2)(f) i 39(1) Zakona. Prema rečima tužilaštva, ispravno tumačenje člana 39(11) Zakona predstavlja, dakle, apstraktno pitanje, i na tom osnovu se ne može odobriti ulaganje žalbe.²⁷ Tužilaštvo dalje tvrdi da Tačijeva odbrana nije pokazala da to pitanje znatno utiče na pravičnost i ekspeditivnost postupka ili na ishod suđenja.²⁸ Što se tiče petog Krasnićijevog pitanja i prvog Veseljijevog pitanja, tužilaštvo u odgovoru tvrdi da ona ne mogu biti predmet žalbe jer nisu dovoljno precizna ili konkretna i predstavljaju puko neslaganje sa zaključcima sudije za prethodni postupak.²⁹ Tužilaštvo osim toga u vezi s prvim Veseljijevim pitanjem tvrdi da Veseljijeva odbrana: (i) pogrešno predstavlja pobijanu odluku i (ii) da nije pokazala da to pitanje znatno utiče na pravičnost i ekspeditivnost suđenja ili na ishod suđenja, kao ni da bi hitno rešavanje od strane panela Apelacionog suda bitno pospešilo postupak.³⁰

19. *Pitanje koje može biti predmet žalbe.* Podsećajući da se „pitanje” definiše kao „konkretna tema ili predmet čije rešenje je ključno za odlučivanje o stvarima proisteklim iz sudskog spora koji se razmatra, a ne samo kao pitanje oko kojeg postoje neslaganja ili oprečna mišljenja”,³¹ sudija za prethodni postupak konstatuje da se sva tri pitanja odnose i, zapravo, svode na pitanje da li je protokol u skladu sa članom 39(11) Zakona, a posebno da li je usvajanje protokola neophodno za zaštitu i privatnost svedoka, obezbeđenje dokaza i ekspeditivno vođenje postupka.³² Sva tri pitanja proističu iz stavova 115-136 pobijane odluke, u

²⁷ Odgovor tužilaštva na Tačijev zahtev, stav 7 (gde se upućuje na osporavanu odluku, stav 115).

²⁸ Odgovor tužilaštva na Tačijev zahtev, stavovi 8-10.

²⁹ Odgovor tužilaštva na Krasnićijev zahtev, stavovi 3, 5-6; odgovor tužilaštva na Veseljijev zahtev, stavovi 2-5.

³⁰ Odgovor tužilaštva na Veseljijev zahtev, stavovi 5, 12-13.

³¹ Odluka o odobrenju za ulaganje žalbe, stav 11.

³² V. posebno Tačijev zahtev, stavove 6, 8; Krasnićijev zahtev, stavove 2, 26; Veseljijev zahtev, stavove 7-8. Međutim, kad je reč o prvom Veseljijevom pitanju, sudija za prethodni postupak želi da objasni da,

kojima se raspravlja o pravnom osnovu protokola. Shodno tome, sudija za prethodni postupak smatra da sva tri pitanja mogu biti predmet žalbe.

20. *Pravičnost i ekspeditivnost.* Sudija za prethodni postupak se uverio da bi sva tri pitanja mogla znatno da utiču na pravičnost postupka, pošto se tiču tumačenja i primene člana 39(11) Zakona a samim tim i ključnog pitanja da li je protokol pravno utemeljen, da li je u skladu sa normativnim okvirom Specijalizovanih veća, kao i da li je sudija za prethodni postupak ovlašćen da usvoji protokol. Sudija za prethodni postupak se takođe uverio da sva tri pitanja znatno utiču na ekspeditivnost postupka, jer bi hitno donošenje odluke o njima takođe dovelo do racionalizacije postupka i doprinelo ostvarenju prava optuženih da imaju adekvatno vreme i uslove za pripremu odbrane (član 21(4)(c) Zakona) i da mu im sudi u razumnom roku (član 21(4)(d) Zakona).

21. *Bitno pospešivanje postupka.* Sudija za prethodni postupak smatra da bi hitno rešavanje ovih pitanja od strane panela Apelacionog suda moglo bitno da pospeši postupak, jer bi: (i) njihovo pojašnjavanje doprinelo istražnim aktivnostima odbrane; i (ii) minimalizovalo kašnjenja i preusmeravanja resursa u narednim fazama postupka radi rešavanja sporova po ovom pitanju.

22. S obzirom na navedeno, sudija za prethodni postupak odobrava ulaganje žalbe kad je reč o drugom Tačijevom pitanju, petom Krasnićijevom pitanju i prvom Veseljijevom pitanju.

2. Šesto Krasnićijevo pitanje

23. Krasnićijeva odbrana dovodi u pitanje glavni zaključak iz pobijane odluke, a to je da se protokolom ne povređuje pravo optuženog na zaštitu od samooptuživanja i pravo strana u postupku na jednaku mogućnost da izvedu

suprotno tvrdnji Veseljijeve odbrane, on nije bez ikakvih izmena usvojio predlog protokola koji je iznelo tužilaštvo.

dokaze.³³ Krasnićijeva odbrana dalje ističe da se ovo pitanje u suštini odnosi na pravično i ekspeditivno vođenje postupka, jer se direktno tiče gorepomenutih prava na pravično suđenje.³⁴ Konačno, Krasnićijeva odbrana tvrdi da je, imajući u vidu značaj prava na pravično suđenje, potrebno dodatno pojašnjenje od strane panela Apelacionog suda, kako bi se obezbedilo da se postupak odvija na pravilan način.³⁵

24. Tužilaštvo u odgovoru tvrdi da to pitanje ne može biti predmet žalbe jer Krasnićijeva odbrana nije ukazala ni na kakvu konkretnu grešku, već je samo izrazila neslaganje sa zaključcima sudije za prethodni postupak.³⁶ Pored toga, tužilaštvo tvrdi da Krasnićijeva odbrana nije navela pravni osnov za tvrdnju da protokol narušava pravo na pravično suđenje, te da stoga nije pokazala da bi to pitanje moglo znatno da utiče na pravično i ekspeditivno vođenje postupka ili na ishod suđenja.³⁷

25. *Pitanje koje može biti predmet žalbe.* Sudija za prethodni postupak primećuje da se ovo pitanje odnosi na zaključke iz stavova 137-163 pobijane odluke, vezane za to da li protokol zadire u pravo na zaštitu od samooptuživanja (član 21(4)(h) Zakona) i načelo ravnopravnosti strana u postupku (član 6(1) (Evropske) konvencije o zaštiti ljudskih prava i osnovnih sloboda [u daljem tekstu: Evropska konvencija]). Sudija za prethodni postupak stoga konstatuje da se radi o pitanju koje može biti predmet žalbe.

26. *Pravičnost i ekspeditivnost.* Sudija za prethodni postupak se uverio da bi ovo pitanje moglo znatno da utiče na pravično i ekspeditivno vođenje postupka. Pitanje se tiče prava optuženog na zaštitu od samooptuživanja, garantovanog

³³ Krasnićijev zahtev, stav 29 (gde se upućuje na pobijanu odluku, stavovi 138-163, naročito na stavove 140-145, 150-154, 159-163).

³⁴ Krasnićijev zahtev, stav 30 (gde se upućuje na pobijanu odluku, stavove 138-145, 150).

³⁵ Krasnićijev zahtev, stav 31.

³⁶ Odgovor tužilaštva na Krasnićijev zahtev, stav 18.

³⁷ Odgovor tužilaštva na Krasnićijev zahtev, stav 17.

članom 21(4)(h) Zakona, i načela ravnopravnosti strana u postupku, što se direktno odražava na pravičnost postupka. Pored toga, sudija za prethodni postupak smatra da je ovo pitanje važno rešiti u ranom stadijumu, kako bi se postupak racionalizovao, a naročito kako bi optuženi mogao da ostvari pravo na adekvatno vreme i uslove za pripremu odbrane (član 21(4)(c) Zakona) i pravo da mu se sudi u razumnom roku (član 21(4)(d) Zakona).

27. *Bitno pospešivanje postupka.* Sudija za prethodni postupak smatra da bi, iz razloga opisanih u stavu 21 ove odluke, hitno rešavanje ovog pitanja od strane panela Apelacionog suda bitno pospešilo postupak.

28. S obzirom na navedeno, sudija za prethodni postupak odobrava ulaganje žalbe kad je reč o šestom Krasnićijevom pitanju.

3. Četvrto Tačijevo pitanje, treće Krasnićijevo pitanje i prvo Seljimijevo pitanje

29. U vezi sa četvrtim Tačijevim pitanjem, gde se on protivi primeni protokola na svedoke tužilaštva bez obzira na to u koju „kategoriju” spadaju, Tačijeva odbrana tvrdi da je iznela jasno i konkretno pitanje o delokrugu i uslovima iz člana 39(11) Zakona i o primeni tog člana, kao i da to pitanje proističe iz pobijane odluke.³⁸ Argumentacija Tačijeve odbrane o uticaju tog pitanja na pravičnost i ekspeditivnost postupka ili na ishod suđenja izložena je u stavu 15 ove odluke.³⁹ Na kraju, Tačijeva odbrana tvrdi da je intervencija panela Apelacionog suda u ovoj fazi neophodna, jer bi zbog pogrešnog zaključka sudije za prethodni postupak da protokol treba da se primenjuje na sve svedoke tužilaštva bila naneta nenadoknadiva šteta tekućim istragama odbrane, kao i pravima g. Tačija.⁴⁰

³⁸ Tačijev zahtev, stavovi 6, 7, 8; Tačijeva replika, stav 4.

³⁹ Tačijev zahtev, stavovi 12-13.

⁴⁰ Tačijev zahtev, stav 18.

30. Krasnićijeva odbrana navodi da treće Krasnićijevo pitanje proističe direktno iz pobijane odluke i da se tim pitanjem osporava primena protokola na sve svedoke sa spiska svedoka tužilaštva i sve druge svedoke o kojima su druge strane obavешtene, bez obzira na to da li im je potrebna zaštita.⁴¹ Krasnićijeva odbrana dalje tvrdi da to pitanje znatno utiče na pravičnost i ekspeditivnost postupka, i to iz sledećih razloga: (i) protokol u načelu ograničava mogućnost odbrane da kontaktira svedoke i od timova odbrane iziskuje dodatne korake; i (ii) primenom protokola na manji broj svedoka bi se smanjila administrativne obaveze koje on podrazumeva.⁴² Na kraju, Krasnićijeva odbrana tvrdi da bi hitno rešavanje ovog pitanja od strane panela Apelacionog suda bitno pospešilo postupak, jer bi neopravdanim uvođenjem protokola bila narušena pravičnost postupka (a buduće istrage odbrane nepravedno ograničene).⁴³

31. Seljimijeva odbrana tvrdi da prvo Seljimijevo pitanje proističe iz pobijane odluke.⁴⁴ Odbrana se ne protivi tome da se protokol, u teoriji, primenjuje na sve svedoke, već postavlja pitanje, imajući u vidu formulaciju „po potrebi“ iz člana 39(11) Zakona, da li je sudija za prethodni postupak trebalo, u slučaju međunarodnih svedoka i svedoka kojima ne pretila opasnost, u najmanju ruku da utvrdi da postoji kauzalna veza između opasnosti i ličnih prilika datog svedoka.⁴⁵ Seljimijeva odbrana dalje tvrdi da to pitanje znatno utiče na pravičnost postupka jer je prilikom donošenja pobijane odluke sudija za prethodni postupak zloupotrebio svoje diskreciono pravo, što se odražava na postupanje odbrane tokom suđenja. Kad je reč o ekspeditivnosti, Seljimijeva odbrana tvrdi da je protokol previše uopšten i da zbog toga utiče na način na koji odbrana vodi istrage i razgovore u poodmakloj fazi suđenja, što pak dovodi do nepotrebnih odlaganja

⁴¹ Krasnićijev zahtev, stavovi 2, 21 (gde se upućuje na pobijanu odluku, stavovi 120, 135).

⁴² Krasnićijev zahtev, stavovi 17, 22.

⁴³ Krasnićijev zahtev, stavovi 18, 22.

⁴⁴ Seljimijev zahtev, stav 9.

⁴⁵ Seljimijev zahtev, stavovi 1, 10, 15-16 (gde se upućuje na pobijanu odluku, stavove 115-118, 120, 135, 169, 173, 198); v. takođe Seljimijevu repliku, stav 2.

u istragama (budući da će odbrana voditi istrage i tokom faze suđenja).⁴⁶ Na kraju, Seljimijeva odbrana tvrdi da bi se hitnim rešavanjem ovog pitanja od strane panela Apelacionog suda sprečile potencijalne greške i postupak pravilno usmerio.⁴⁷

32. U vezi sa četvrtim Tačijevim pitanjem tužilaštvo odgovara da Tačijeva odbrana pogrešno prikazuje pobijanu odluku jer prenebregava sledeće faktore: (i) protokol se ne temelji samo na članu 39(11) Zakona, već i na članovima 35(2)(f) i 39(1) Zakona; i (ii) kompenzatorni mehanizmi predviđeni protokolom služe tome da njegova primena može da se prilagodi konkretnim okolnostima svakog svedoka.⁴⁸ U pogledu trećeg Krasnićijevog i prvog Seljimijevog pitanja, tužilaštvo u odgovoru posebno navodi da se njima prenebregava sledeće: (i) sudija za prethodni postupak je zaključio da su takve mere neophodne, imajući u vidu, između ostalog, okolnosti relevantnih svedoka; i (ii) kompenzatorni mehanizmi predviđeni protokolom služe tome da njegova primena može da se prilagodi konkretnim okolnostima svakog svedoka.⁴⁹ Pored toga, tužilaštvo tvrdi da treće Krasnićijevo pitanje nije dovoljno precizno i da odbrana nije dovoljno konkretno navela u čemu se sastoji greška,⁵⁰ a da rešavanje prvog Seljimijevog pitanja nije od ključnog značaja, što je uslov za davanje odobrenja za žalbu.⁵¹ Na kraju, tužilaštvo u vezi sa sva tri pitanja tvrdi da timovi odbrane nisu pokazali da ona znatno utiču na pravičnost i ekspeditivnost vođenja postupka ili na ishod suđenja.⁵²

⁴⁶ Seljimijev zahtev, stavovi 17, 25-28; v. takođe Seljimijevu repliku, stav 4.

⁴⁷ Seljimijev zahtev, stavovi 25-28.

⁴⁸ Odgovor tužilaštva na Tačijev zahtev, stavovi 7-8 (gde se upućuje na pobijanu odluku, stavove 115, 119).

⁴⁹ Odgovor tužilaštva na Krasnićijev zahtev, stav 8 (gde se upućuje na pobijanu odluku, stavove 119-120); odgovor tužilaštva na Seljimijev zahtev, stav 3 (gde se naročito upućuje na pobijanu odluku, stavove 119-120).

⁵⁰ Odgovor tužilaštva na Krasnićijev zahtev, stav 7.

⁵¹ Odgovor tužilaštva na Seljimijev zahtev, stav 3 (gde se upućuje, između ostalog, na pobijanu odluku, stavove 114-125).

⁵² Odgovor tužilaštva na Tačijev zahtev, stavovi 8-10; odgovor tužilaštva na Krasnićijev zahtev, stavovi 9-11; odgovor tužilaštva na Seljimijev zahtev, stavovi 4-6.

33. *Pitanje koje može biti predmet žalbe.* Sudija za prethodni postupak smatra da sva tri pitanja proističu iz pobijane odluke, tačnije, iz stava 120, u kojem se analizira da li izvesne „kategorije” svedoka ne treba da budu obuhvaćene protokolom. Bez obzira na izvesne razlike između četvrtog Tačijevog pitanja i trećeg Krasnićijevog pitanja, s jedne strane,⁵³ i prvog Seljimijevog pitanja, s druge strane,⁵⁴ sudija za prethodni postupak se uverio da se ona u suštini tiču pitanja da li protokol treba primenjivati na sve svedoka, bez obzira na to da li im je potrebna zaštita. Sudija za prethodni postupak stoga zaključuje da ta pitanja mogu biti predmet žalbe.

34. *Pravičnost i ekspeditivnost.* Sudija za prethodni postupak smatra da, iz razloga navedenih u stavu 20 ove odluke, sva tri pitanja znatno utiču na pravičnost i ekspeditivnost vođenja postupka.

35. *Bitno pospešivanje postupka.* Sudija za prethodni postupak smatra da bi, iz razloga navedenih u stavu 21 ove odluke, hitno rešavanje ovih pitanja od strane panela Apelacionog suda bitno pospešilo postupak.

36. S obzirom na navedeno, sudija za prethodni postupak odobrava ulaganje žalbe kad je reč o četvrtom Tačijevom pitanju, trećem Krasnićijevom pitanju i prvom Seljimijevom pitanju.

4. Prvo Tačijevo pitanje

37. Tačijeva odbrana u vezi s ovim pitanjem tvrdi da je potrebno da Apelacioni utvrdi da li mera pravljenja video-snimaka i obelodanjivanja razgovora sa svedocima (u daljem tekstu: snimanje i obelodanjivanje) predstavlja nedozvoljeno zadiranje u poverljivi odnos advokata i klijenta i narušava pravo optuženog da vodi istragu o optužbama koje se protiv njega iznose (koja proističe iz njegovog

⁵³ Odbrana tvrdi da je sudija za prethodni postupak trebalo da napravi razliku između različitih „kategorija” svedoka.

⁵⁴ Odbrana tvrdi da je sudija za prethodni postupak trebalo, u najmanju ruku, da utvrdi da postoji kauzalna veza između opasnosti i ličnih prilika datog svedoka.

prava na zastupnika i da ima adekvatno vreme i uslove za pripremu odbrane).⁵⁵ Pored toga, Tačijeva odbrana u suštini tvrdi da će zbog mere snimanja i obelodanjivanja istrage odbrane oduzeti više vremena, i da stoga to pitanje znatno utiče na pravičnost i ekspeditivnost vođenja postupka.⁵⁶ Na kraju, Tačijeva odbrana tvrdi da je intervencija panela Apelacionog suda u ovoj fazi neophodna, jer bi se uvođenjem mere snimanja i obelodanjivanja kojom se zadire u poverljivi odnos advokata i klijenta i u pravo g. Tačija da vodi istragu o optužbama koje se protiv njega iznose, nanela nenadoknadviva šteta tekućim istragama odbrane i pravima g. Tačija.⁵⁷

38. Tužilaštvo u odgovoru tvrdi da se Tačijeva odbrana ne upušta u analizu osporene odluke, već, šta više, ne ukazuje na konkretnu grešku, već samo izražava neslaganje sa zaključcima sudije za prethodni postupak. Tužilaštvo dalje tvrdi da Tačijeva odbrana nije pokazala da to pitanje znatno utiče na pravičnost i ekspeditivnost vođenja postupka ili na ishod suđenja.⁵⁸

39. *Pitanje koje može biti predmet žalbe.* Budući da se Tačijeva odbrana nije pozvala na neke konkretne delove pobijane odluke, sudija za prethodni postupak smatra da dato pitanje, uže gledano, proističe iz stava 212.II.j.iv. i n.ii. pobijane odluke. Uopštenije posmatrano, to pitanje proističe i iz stavova 147-177 pobijane odluke (u daljem tekstu: ocena prava na pravično suđenje), a posebno iz stavova 155-160 (u daljem tekstu: obelodanjivanje) i 171-176 (u daljem tekstu: adekvatno vreme i uslovi), u meri u kojoj se oni odnose na snimanje i obelodanjivanje. Sudija za prethodni postupak stoga zaključuje da ovo pitanje može biti predmet žalbe.

40. *Pravičnost i ekspeditivnost.* Sudija za prethodni postupak smatra da se ovo pitanje konkretno tiče prava g. Tačija na poverljivu komunikaciju sa svojim braniocem, kao i prava na adekvatno vreme i uslove za pripremu odbrane (član

⁵⁵ Tačijev zahtev, stavovi 6, 8; v. takođe Tačijevu repliku, stav 3.

⁵⁶ Tačijev zahtev, stavovi 12-13.

⁵⁷ Tačijev zahtev, stav 18.

⁵⁸ Odgovor tužilaštva na Tačijev zahtev, stavovi 4-6.

6(3)(b) i (c) Evropske konvencije i član 21(4)(c) i (e) Zakona). Ako se merom snimanja i obelodanjivanja narušavaju ta prava, onda to znatno utiče na pravičnost postupka. Pored toga, rešavanje ovog pitanja u ranijoj fazi omogućice racionalizaciju postupka i doprineti ostvarenju prava optuženog da mu se sudi u razumnom roku (član 21(4)(d) Zakona). Sudija za prethodni postupak se stoga uverio da bi i ovo pitanje moglo znatno da utiče na ekspeditivno vođenje postupka.

41. *Bitno pospešivanje postupka.* Sudija za prethodni postupak smatra, iz razloga navedenih u stavu 21 ove odluke, da bi hitno rešavanje ovog pitanja od strane panela Apelacionog suda bitno pospešilo postupak.

42. S obzirom na navedeno, sudija za prethodni postupak odobrava ulaganje žalbe kad je reč o prvom Tačijevom pitanju.

5. Četvrto Seljimijevo pitanje i osmo Tačijevo pitanje

43. Seljimijeva odbrana ovim dovodi u pitanje da li je mera snimanja i obelodanjivanja razgovora (i dostavljanje primerka panelu) neophodna i srazmerna u odnosu na potrebu da se zaštite svedoci i obezbede dokazi.⁵⁹ Seljimijeva odbrana dalje tvrdi da to pitanje znatno utiče na pravičnost i ekspeditivnost vođenja postupka, jer bi usled snimanja i obelodanjivanja (i dostavljanje primerka panelu), kako je trenutno formulisano u protokolu: (i) tužilaštvo i panel neprestano i nepotrebno pratili istrage odbrane; (ii) čime se obesmišljavaju sudski mehanizmi zaštite vezani za prisustvo suprotne strane tokom razgovora, uprkos želji koju je izrazio dati svedok.⁶⁰ Argumenti Seljimijeve

⁵⁹ Seljimijev zahtev, stavovi 1, 12, 22-23 (gde se upućuje na pobijanu odluku, stavove 115, 124, 142-143, 151, 159, 170, 212.II.n.ii. i o.); v. takođe Seljimijevu repliku, stav 12.

⁶⁰ Seljimijev zahtev, stav 24.

odbrane o tome da bi hitno rešavanje ovog pitanja od strane panela Apelacionog suda bitno pospešilo postupak opisani su u stavu 31 ove odluke.

44. Tačijeva odbrana u vezi s ovim pitanjem tvrdi da je potrebno da Apelacioni utvrdi da li je mera pravljenja video-snimaka i obelodanjivanja u skladu sa pravilima 104-111 Pravilnika.⁶¹ Tačijeva odbrana dalje tvrdi da ovo pitanje znatno utiče na pravičnost i ekspeditivnost vođenja postupka jer se tiče sledećeg: (i) pitanja da li su date mere u skladu sa zaštitom koju odbrana uživa prema normativnom okviru Specijalizovanih veća; (ii) obelodanjivanja poverljivih informacija ili radnih dokumenta, što je od znatnog uticaja na pravo g. Tačija na zastupnika i pravo na adekvatno vreme i uslove za pripremu odbrane; i (iii) proceduralne greške zbog koje će razgovori sa svedocima koje obavlja odbrana biti složeniji, komplikovaniji i oduzeće više vremena.⁶² Na kraju, Tačijeva odbrana tvrdi da je intervencija Apelacionog suda u ovoj fazi neophodna, jer bi se uvođenjem mere snimanja i obelodanjivanja prekršila pravila 104-111 Pravilnika i time nanela nenadoknativa šteta tekućim istragama odbrane i pravima g. Tačija.⁶³

45. Što se tiče četvrtog Seljimijevog pitanja, tužilaštvo u odgovoru tvrdi da odbrana ne ukazuje na neku konkretnu grešku, već samo osporava način na koji je sudija za prethodni postupak primenio svoje diskreciono pravo, odnosno izražava neslaganje s pobijanom odlukom.⁶⁴ Kad je reč o osmom Tačijevom pitanju, tužilaštvo u odgovoru, između ostalog, navodi da Tačijeva odbrana nije ukazala na dovoljno konkretnu grešku/pitanje, jer je iznela veoma opšte pitanje usaglašenosti protokola s pravilima 104-111 Pravilnika (koja sadrže širok spektar različitih odredbi, a mnoga se odnose isključivo na obaveze tužilaštva u pogledu obelodanjivanja).⁶⁵

⁶¹ Tačijev zahtev, stavovi 6, 9; v. takođe Tačijevu repliku, stav 6.

⁶² Tačijev zahtev, stavovi 12, 14.

⁶³ Tačijev zahtev, stav 18.

⁶⁴ Odgovor tužilaštva na Seljimijev zahtev, stav 15.

⁶⁵ Odgovor tužilaštva na Tačijev zahtev, stav 16.

46. *Pitanje koje može biti predmet žalbe.* Što se tiče četvrtog Seljimijevog pitanja, sudija za prethodni postupak se uverio da ono proističe iz stava 212.II.j.iv. i n.ii. pobijane odluke i, uopštenije posmatrano, iz zaključaka sudije za prethodni postupak iz stavova 114-136 (o pravnom osnovu i obimu primene protokola) i stavova 147-160 (o oceni prava na pravično suđenje i o obelodanjivanju), u meri u kojoj se oni odnose na snimanje i obelodanjivanje (i dostavljanje primerka panelu). Što se tiče osmog Tačijevog pitanja, sudija za prethodni postupak primećuje da je pitanje veoma široko definisano i smatra da se odnosi na zaključke sudije za prethodni postupak iz stava 155-157 pobijane odluke, odnosno na zabrinutost odbrane da protokol predviđa obelodanjivanje materijala koji inače ne bi morao biti obelodanjen.⁶⁶ Stoga se tu konkretno radi o pitanju da li je mera snimanja i obelodanjivanja u skladu s pravilima 106 i/ili 111(1) Pravilnika. Sudija za prethodni postupak stoga zaključuje da oba pitanja proističu iz pobijane odluke i da mogu biti predmet žalbe.

47. *Pravičnost i ekspeditivnost.* Sudija za prethodni postupak se uverio da bi oba pitanja mogla znatno uticati na pravičnost postupka, jer se tiču ključnog pitanja da li je stav 212.II.j.iv. i n.ii. pobijane odluke u skladu s normativnim okvirom Specijalizovanih veća. Pored toga, rešavanje ovih pitanja u ranijoj fazi omogućiće racionalizaciju postupka i naročito doprineti ostvarenju prava optuženog na adekvatno vreme i uslove za pripremu odbrane (član 21(4)(c) Zakona) i prava da mu se sudi u razumnom roku (član 21(4)(d) Zakona). Stoga oba pitanja bitno utiču i na ekspeditivnost vođenja postupka.

48. *Bitno pospešivanje postupka.* Sudija za prethodni postupak smatra da bi, iz razloga navedenih u stavu 21 ove odluke, hitno rešavanja oba ova pitanja od strane panela Apelacionog suda bitno pospešilo postupak.

⁶⁶ V. Tačijev zahtev, stav 14 (u daljem tekstu: poverljive informacije ili radni dokumenti).

49. S obzirom na navedeno, sudija za prethodni postupak odobrava ulaganje žalbe kad je reč o četvrtom Seljimijevom pitanju i osmom Tačijevom pitanju.

C. PITANJA U VEZI S KOJIMA NIJE ODOBRENO ULAGANJE ŽALBE

1. Treće Tačijevo pitanje

50. Tačijeva odbrana u okviru ovog pitanja traži da se utvrdi da li je sudija za prethodni postupak imao zakonsko pravo da ne razmotri Tačijevo dopunsko izjašnjenje, s obzirom na njegov značaj za predmetno pitanje⁶⁷ (gde se navodno ukazuje na to da je tužilaštvo u svoj spisak svedoka prema pravilu 95(4)(b) Pravilnika (u daljem tekstu: spisak svedoka tužilaštva) uključilo lica bez njihovog znanja ili pristanka).⁶⁸ Tačijeva odbrana dalje tvrdi da to pitanje znatno utiče na pravičnost i ekspeditivnost vođenja postupka, iz sledećih razloga: (i) tiče se prava g. Tačija da vodi istragu o optužbama koje se protiv njega iznose (koje pak proizlazi iz njegovog prava na zastupnika i prava na adekvatno vreme i uslove za pripremu odbrane); i (ii) dužina spiska svedoka tužilaštva (zbog posledica koje ima na primenu protokola) znatno utiče na ekspeditivnost postupka.⁶⁹ Na kraju, Tačijeva odbrana tvrdi da je intervencija panela Apelacionog suda u ovoj fazi neophodna, jer ako je odluka sudije za prethodni postupak da ne razmotri Tačijevo dopunsko izjašnjenje pogrešna, onda će tekućim istragama odbrane i pravima g. Tačija biti naneta nenadoknadviva šteta.⁷⁰

51. Tužilaštvo u odgovoru tvrdi da Tačijeva odbrana nije pokrenula nijedno pravno pitanje koje proističe iz odluke sudije za prethodni postupak da ne

⁶⁷ KSC-BC-2020-06, F00741, specijalizovani branilac, *Thaçi Defence Supplemental Submissions on the SPO's Proposed Framework for Contacts with Witnesses* /Dopunsko izjašnjenje Tačijeve odbrane o predlogu tužilaštva za protokol za kontakte sa svedocima/, 21. mart 2022, javno.

⁶⁸ Tačijev zahtev, stavovi 6 (gde se upućuje na pobijanu odluku, stavovi 109-110), 8, 13 (gde se upućuje na Tačijevo dopunsko izjašnjenje, stavove 10-12); v. takođe Tačijevu repliku, stav 4.

⁶⁹ Tačijev zahtev, stavovi 12-13.

⁷⁰ Tačijev zahtev, stav 18.

razmotri Tačijevo dopunsko izjašnjenje, koje, po mišljenju tužilaštva, nije podneto u skladu s Pravilnikom i rasporedom za podnošenje podnesaka koji je odredio sudija za prethodni postupak. Tužilaštvo takođe tvrdi da to pitanje nije od znatnog uticaja na pravičnost i ekspeditivnost vođenja postupka ili na ishod suđenja.⁷¹

52. *Pitanje koje može biti predmet žalbe.* Sudija za prethodni postupak napominje da se u stavovima 109-110 pobijane odluke izričito navodi da Tačijevo dopunsko izjašnjenje nije dalje razmatrano zbog toga što Tačijeva odbrana nije pokazala da postoji pravni osnov za njegovo podnošenje niti je za to zatražila odobrenje. U Tačijevom zahtevu se ne iznose nikakvi pravni argumenti za dopuštenost dopunskog izjašnjenja već se samo govori o kontekstu u kojem je ono podneto. Sudija za prethodni postupak stoga smatra da Tačijeva odbrana nije pokazala u čemu bi se sastojala greška, odnosno da nije iznela pitanje koje može biti predmet žalbe. Stoga se odbija ulaganje žalbe u vezi s trećim Tačijevim pitanjem.

2. Peto i šesto Tačijevo pitanje

53. Tačijeva odbrana u okviru petog Tačijevog pitanja tvrdi da je uvođenjem mere snimanja i obelodanjivanja zbog postojanja zastrašivanja i uticanja na svedoke i zbog toga što su optuženi i dalje veoma uticajni sudija za prethodni postupak: (i) prekršio pretpostavku da branilac postupa *bona fide*; i da je (ii) u odnosu na odbranu primenio dvostruke kriterijume (u poređenju sa kriterijumima koje primenjuje na tužilaštvo).⁷² Kad je reč o šestom Tačijevom pitanju, Tačijeva odbrana takođe tvrdi da je sudija za prethodni postupak uspostavio neprihvatljivi dvostruki kriterijum jer se pozvao na „utvrđenu opasnost da će se odbrani obelodaniti informacije” kao osnov za uvođenje mere snimanja i obelodanjivanja.⁷³

⁷¹ Odgovor tužilaštva na Tačijev zahtev, stav 11.

⁷² Tačijev zahtev, stavovi 6 (gde se upućuje na pobijanu odluku, stav 118), 9.

⁷³ Tačijev zahtev, stavovi 6 (gde se upućuje na pobijanu odluku, stavovi 124, 142-143), 9; v. takođe Tačijeva replika, stav 5.

Tačijeva odbrana dalje tvrdi da ta dva pitanja znatno utiču na pravičnost i ekspeditivnost vođenja postupka zbog toga što: (i) utiču na pravo g. Tačija na adekvatno vreme i uslove za pripremu odbrane, garantovano članom 21(4)(c) Zakona, kao i pravo da te garancije uživa „uz punu ravnopravnost“, kao što propisuje uvodna odredba člana 21(4) Zakona; i (ii) predstavljaju proceduralnu grešku zbog koje će razgovori koje vodi odbrana biti složeniji, komplikovaniji i oduzeće više vremena.⁷⁴ Na kraju, Tačijeva odbrana tvrdi da je intervencija panela Apelacionog suda u ovoj fazi neophodna, jer bi pristrasna mera snimanja i obelodanjivanja nanela nenadoknadivu štetu tekućim istragama odbrane i pravima g. Tačija.⁷⁵

54. Tužilaštvo u dogovoru tvrdi da treba odbiti ulaganje žalbe po ova dva pitanja jer se u njima pogrešno prikazuje pobijana odluka. Konkretno, tužilaštvo tvrdi da protokol podrazumeva postupanje u dobroj veri i da taj uslov važi za bilo koju stranu u postupku koja od svedoka traži saglasnost za razgovor. Na kraju, tužilaštvo tvrdi da su navodi o nepoverenju prema odbrani već razmatrani u pobijanoj odluci i da je zaključeno da se nigde ne implicira niti polazi od pretpostavke da bi neki branilac mogao da se oda nedozvoljenim radnjama.⁷⁶

55. *Pitanje koje može biti predmet žalbe.* Što se tiče petog Tačijevog pitanja sudija za prethodni postupak podseća da se u stavu 118 pobijane odluke navodi da je u više navrata utvrđeno da su zastrašivanje i uticanje na svedoke ustaljena pojava i da su optuženi u ovom predmetu i dalje uticajni, i da je to učinjeno kako bi se objasnila zaštitna funkcija protokola.⁷⁷ Iz stavova 114-136 pobijane odluke jasno se vidi da mera snimanja i obelodanjivanja nije uvedena (samo) na osnovu tih faktora. Sudija za prethodni postupak podseća i na sledeće: (i) zaštita predviđena

⁷⁴ Tačijev zahtev, stavovi 12, 14.

⁷⁵ Tačijev zahtev, stav 18.

⁷⁶ Odgovor tužilaštva na Tačijev zahtev, stav 14 (gde se naročito upućuje na pobijanu odluku, stav 170).

⁷⁷ Naročito kad je reč o zaštiti svedoka i nakon isteka zaštitnih mera koje su za njih bile određene u ovom predmetu (v. pobijanu odluku, stav 118 *in fine*).

protokolom primenjuje se samo na zahtev svedoka;⁷⁸ (ii) protokol se ne primenjuje samo na svedoke tužilaštva, već na sve svedoke u ovom predmetu;⁷⁹ i (iii) navodi odbrane već su razmotreni u stavu 170 pobijane odluke. Kad je reč o šestom Tačijevom pitanju, sudija za prethodni postupak napominje da se formulacija „utvrđena opasnost da će se odbrani obelodaniti informacije”: (i) očigledno odnosi na „svedoke za koje su određene zaštitne mere prema pravilu 80 Pravilnika”; i da je (ii) očitó upotrebljena kako bi se objasnila dodatna funkcija protokola vezana za obezbeđenje dokaza, a ne samo kao opravdanje za meru snimanja i obelodanjivanja.⁸⁰

56. S obzirom na navedeno, sudija za prethodni postupak smatra da ova dva pitanja ne mogu biti predmet žalbe, jer se njima pogrešno prikazuje pobijana odluka, te ona stoga iz nje ne proističu. Stoga se odbija ulaganje žalbe u vezi sa petim i šestim Tačijevim pitanjem.

3. Sedmo, deveto i jedanaesto Tačijevo pitanje, i treće Seljimijevo pitanje

57. U okviru sedmog pitanja (vezanog za meru snimanja i obelodanjivanja), Tačijeva odbrana tvrdi da je sudija za prethodni postupak nedopustivo usko protumačio pojam „prinude“ u stavu 150 pobijane odluke.⁸¹ U okviru devetog pitanja, Tačijeva odbrana se pita da li je „zaključak sudije za prethodni postupak”⁸² trebalo poništiti zbog toga što se pozvao na činjenicu da snimci razgovora ne postaju automatski deo spisa predmeta, a da pritom nije uzeo u obzir druge objektivne opasnosti po optuženog vezane za snimanje i obelodanjivanje na koje je odbrana skrenula pažnju.⁸³ Tačijeva odbrana dalje tvrdi da sedmo i deveto

⁷⁸ Oспоравана odluka, stav 119.

⁷⁹ Pobijana odluka, stav 116.

⁸⁰ Pobijana odluka, stav 124.

⁸¹ Tačijev zahtev, stavovi 6, 9.

⁸² Tačijev zahtev, stav 9 (gde Tačijeva odbrana ne precizira na koji zaključak misli).

⁸³ Tačijev zahtev, stavovi 6, 9; v. takođe Tačijevu repliku, stav 7.

Tačijevo pitanje znatno utiču na pravičnost i ekspeditivnost vođenja postupka jer: (i) znatno zadiru u pravo optuženog na zaštitu od samooptuživanja; i (ii) ukazuju na proceduralnu grešku zbog koje će razgovori koje vodi odbrana biti složeniji, komplikovaniji i oduzeće više vremena.⁸⁴ Na kraju, prema tumačenju sudije za prethodni postupak, Tačijeva odbrana tvrdi da je da je intervencija Apelacionog suda po ova dva pitanja u ovoj fazi neophodna, jer bi se merom snimanja i obelodanjivanja narušilo pravo na zaštitu od samooptuživanja i time nanela nenadoknativa šteta tekućim istragama odbrane i pravima g. Tačija.⁸⁵

58. Prema tvrdnjama Tačijeve odbrane, jedanaesto Tačijevo pitanje odnosi se na to što sudija za prethodni postupak, kad je odredio meru snimanja i obelodanjivanja, (navodno) nije nastojao da uspostavi ravnotežu između očekivanja svedoka u pogledu privatnosti, s jedne strane, i prava g. Tačija na pravično suđenje, s druge strane.⁸⁶ Tačijeva odbrana dalje tvrdi da to pitanje znatno utiče na pravičnost i ekspeditivnost vođenja postupka, naročito zbog bitnog uticaja koji ima na pravo g. Tačija na adekvatno vreme i uslove za pripremu odbrane.⁸⁷ Na kraju, Tačijeva odbrana tvrdi da je intervencija panela Apelacionog suda u ovoj fazi neophodna jer će, zbog pogrešne procene prava svedoka tužilaštva na privatnost, biti naneta nenadoknativa šteta tekućim istragama odbrane i pravima g. Tačija.⁸⁸

59. Seljimijeva odbrana u okviru svog trećeg pitanja u suštini tvrdi da je uvođenjem mere snimanja i obelodanjivanja (i dostavljanja primerka panelu) sudija za prethodni postupak prekoračio svoja ovlašćenja iz člana 39(11) Zakona, jer je ta odredba ograničena na mere neophodne za *obezbeđenje*, a ne za *prikupljanje* dokaza. Seljimijeva odbrana u tom pogledu: (i) tvrdi da se protokolom odbrani

⁸⁴ Tačijev zahtev, stavovi 12, 14; v. takođe Tačijevu repliku, stav 6.

⁸⁵ Tačijev zahtev, stav 18.

⁸⁶ Tačijev zahtev, stavovi 6 (gde se upućuje na pobijanu odluku, stavove 121-123), 10; v. takođe Tačijevu repliku, stav 7.

⁸⁷ Tačijev zahtev, stavovi 12, 15.

⁸⁸ Tačijev zahtev, stav 18.

nameće obaveza da prikuplja dokaze za potrebe tužilaštva i panela, jer podrazumeva mogućnost da snimci razgovora postanu deo spisa (budući da moraju biti dostavljeni panelu); i (ii) dodaje da u okviru tog pitanja osporava „adekvatnost sudskih mehanizama zaštite”.⁸⁹ Seljimijeva odbrana dalje tvrdi da ovo pitanje znatno utiče na pravičnost i ekspeditivnost vođenja postupka (a potencijalno i na ishod suđenja), jer će zbog (navodne) zloupotrebe diskrecionog prava sudije za prethodni postupak: (i) pravo odbrane da sama odlučuje o tom kako će voditi istrage biti nepravedno ograničeno; i (ii) odbrani protivzakonito biti nametnuta obaveza da prikuplja dokaze za potrebe tužilaštva i panela.⁹⁰ Na kraju, Seljimijeva odbrana tvrdi da bi se hitnim rešavanjem ovog pitanja od strane panela Apelacionog suda sprečile potencijalne greške i postupak pravilno usmerio.⁹¹

60. U vezi sa sedmim Tačijevim pitanjem tužilaštvo u odgovoru tvrdi da Tačijeva odbrana nije iznela: (i) konkretno pitanje, čije je rešavanje od ključnog značaja za dalje vođenje postupka; i nije objasnila (ii) na koji način to pitanje znatno utiče na pravičnost i ekspeditivnost vođenja postupka ili na ishod suđenja.⁹² U pogledu devetog Tačijevog pitanja, tužilaštvo tvrdi da Tačijeva odbrana: (i) nije dovoljno precizno navela koje je argumente sudija za prethodni postupak prenebregao ili im nije pridao odgovarajući značaj;⁹³ i da (ii) pogrešno prikazuje pobijanu odluku jer je sudija za prethodni postupak detaljno razmotrio argumente Tačijeve odbrane i bavio se problemima koje je iznela.⁹⁴ Tužilaštvo dalje tvrdi da jedanaesto Tačijevo pitanje počiva na pogrešnom tumačenju pobijane odluke, jer sudija za prethodni postupak nije naložio meru snimanja i obelodanjivanja zbog potrebe da se zaštiti privatnost svedoka, već se na taj faktor pozvao kako bi objasnio zbog čega

⁸⁹ Seljimijev zahtev, stavovi 1, 12, 20-21 (gde se upućuje na pobijanu odluku, stavove 115, 124, 212.II.n.ii. i o.); v. takođe Seljimijevu repliku, stavove 7, 11.

⁹⁰ Seljimijev zahtev, stav 21.

⁹¹ Seljimijev zahtev, stavovi 25-28.

⁹² Odgovor tužilaštva na Tačijev zahtev, stav 15.

⁹³ Odgovor tužilaštva na Tačijev zahtev, stav 17.

⁹⁴ Odgovor tužilaštva na Tačijev zahtev, stav 18 (gde se upućuje na pobijanu odluku, stavove 22, 79, 147-148).

protokol (i) propisuje da tužilaštvo inicira kontakt sa svedocima sa svog spiska i (ii) propisuje kako tužilaštvo dalje treba da postupa.⁹⁵

61. Što se tiče trećeg Seljimijevog pitanja, tužilaštvo u odgovoru tvrdi da se ono zasniva na pogrešnom tumačenju pobijane odluke, jer se tom odlukom (i) odbrana ne obavezuje da prikuplja dokaze za potrebe tužilaštva ili panela; i (ii) izričito predviđa da snimci razgovora ne ulaze automatski u spis.⁹⁶ Na kraju, tužilaštvo tvrdi da zbog navedenih razloga ne stoji ni argument Seljimijeve odbrane da to pitanje znatno utiče na pravičnost i ekspeditivnost vođenja postupka ili na ishod suđenja.⁹⁷

62. *Pitanje koje može biti predmet žalbe.* Sudija za prethodni postupak najpre želi da napomene da je u ovoj odluci već odobrio ulaganje žalbe po tri pitanja koja se odnose na meru snimanja i obelodanjivanja.⁹⁸ U pogledu sedmog Tačijevog pitanja, sudija za prethodni postupak smatra da Tačijeva odbrana nije ukazala na konkretnu grešku u pobijanoj odluci, već samo iznela neslaganje sa zaključkom sudije za prethodni postupak o tome da ne postoji prinuda. U pogledu devetog Tačijevog pitanja, sudija za prethodni postupak napominje da Tačijeva odbrana nije precizirala koji „zaključak” iz pobijane odluke treba „poništiti”. Nadalje, ukoliko Tačijeva odbrana misli na stavove 146-154 pobijane odluke, sudija za prethodni postupak smatra da nije ukazala na konkretnu grešku u obrazloženju sudije za prethodni postupak.⁹⁹ Na kraju, kad je reč o jedanaestom Tačijevom pitanju, sudija za prethodni postupak primećuje da je u stavovima 121-123 pobijane odluke sudija za prethodni postupak izneo obrazloženje o funkciji

⁹⁵ Odgovor tužilaštva na Tačijev zahtev, stav 21 (gde se upućuje na pobijanu odluku, stavove 121-123).

⁹⁶ Odgovor tužilaštva na Seljimijev zahtev, stavovi 12-13 (gde se upućuje na pobijanu odluku, stav 212.II.o.).

⁹⁷ Odgovor tužilaštva na Seljimijev zahtev, stav 14.

⁹⁸ V. gore, stavove 42 (prvo Tačijevo pitanje), 49 (četvrto Seljimijevo pitanje i osmo Tačijevo pitanje).

⁹⁹ Imajući u vidu da je sudija za prethodni postupak u stavovima 147-148 pobijane odluke razmotrio i rezimirao argumente Tačijeve odbrane i da je u stavu 154 pobijane odluke zaključio da se u „protokolu [...] izričito [...] kaže da informacije dobijene tokom razgovora sa svedocima sa spiska svedoka tužilaštva i drugim obaveštenim svedocima ne ulaze u spis predmeta, osim u izuzetnim slučajevima za koje je potrebno sudijsko odobrenje”.

protokola vezanoj za privatnost, ali da se u stavovima 137-177 pobijane odluke posvetio oceni da li se u protokolu poštuje pravo optuženog na pravično suđenje. Po mišljenju sudije za prethodni postupak, Tačijeva odbrana ne ukazuje na neku konkretnu grešku iz pobijane odluke, već samo izražava neslaganje sa zaključcima sudije za prethodni postupak iz gore navedenih stavova pobijane odluke .

63. Kad je reč o trećem Seljimijevom pitanju, sudija za prethodni postupak napominje da se ono, kako je prvobitno formulisano,¹⁰⁰ tiče pitanja da li je mera snimanja i obelodanjivanja (i dostavljanja primerka panelu) u skladu sa članom 39(11) Zakona. Međutim, Seljimijeva odbrana je potom ograničila to pitanje na jedan konkretan argument. Naime, odbrana tvrdi da protokol predviđa mogućnost da snimci razgovora postanu deo spisa, čime se odbrani nameće obaveza prikupljanja dokaza za potrebe tužilaštva i panela, iako prikupljanje dokaza (za razliku od očuvanja dokaza) nije jedan od ciljeva iz člana 39(11) Zakona.¹⁰¹ S tim u vezi, sudija za prethodni postupak podseća da se u stavu 212.II.o. pobijane odluke izričito predviđa da, osim u posebnim slučajevima u kojima je neophodno prethodno sudijsko odobrenje (i ukoliko su ispunjeni uslovi za usvajanje dokaza izneti u Pravilniku), nijedna informacija dobijena tokom razgovora odbrane sa svedocima navedenim na spisku svedoka tužilaštva i svedocima o kojima su druge strane obaveštene ne ulazi u spis predmeta. Prema tome, sudija za prethodni postupak smatra da Seljimijeva odbrana ne samo što iznosi primedbe spekulativne prirode, već i pogrešno prikazuje pobijanu odluku, jer ona ni na koji način ne obavezuje odbranu da prikuplja dokaze za potrebe tužilaštva i panela. Na kraju, sudija za prethodni postupak podseća da je u ovoj odluci već odobrio ulaganje žalbe u vezi sa četvrtim Seljimijevim pitanjem da li je stav 212.II.j.iv. i n.ii. pobijane odluke u skladu sa članom 39(11) Zakona.¹⁰²

¹⁰⁰ V. Seljimijev zahtev, stav 1.

¹⁰¹ V. Seljimijev zahtev, stavove 12, 20.

¹⁰² V. gore, stav 49.

64. S obzirom na navedeno, sudija za prethodni postupak smatra da četiri navedena pitanja ne mogu biti predmet žalbe, te stoga odbija zahtev za ulaganje žalbe kad je reč o sedmom, devetom i jedanaestom Tačijevom pitanju i trećem Seljimijevom pitanju.

4. Deseto Tačijevo pitanje

65. Tačijeva odbrana ovde postavlja pitanje da li, budući da je sudija za prethodni postupak problem privatnosti svedoka (navodno) ograničio isključivo na svedoke tužilaštva, ne pominjući prava ili očekivanja svedoka odbrane, sve zaključke izvedene takvim rezonovanjem treba odbaciti.¹⁰³ Tačijeva odbrana dalje tvrdi da to pitanje znatno utiče na pravičnost i ekspeditivnost vođenja postupka zbog toga što bitno utiče na pravo g. Tačija na adekvatno vreme i uslove za pripremu odbrane i pravo da svoja prava ostvaruje uz punu ravnopravnost (u odnosu na tužilaštvo).¹⁰⁴ Na kraju, argumenti Tačijeve odbrane o tome da bi hitno rešavanje ovog pitanja od strane panela Apelacionog suda bitno pospešilo postupak izneti su u stavu 58 ove odluke.

66. Tužilaštvo u odgovoru tvrdi da Tačijeva odbrana samo pokreće apstraktna ili hipotetička pitanja koja ne mogu biti predmet žalbe. Tužilaštvo konkretno tvrdi da Tačijeva odbrana nije precizirala koje zaključke osporava i zašto je rešavanje ovog pitanja od suštinskog značaja za odlučivanje o ključnim aspektima ovog predmeta.¹⁰⁵

67. *Pitanje koje može biti predmet žalbe.* Sudija za prethodni postupak podseća da se u stavu 116 pobijane odluke: (i) jasno navodi da se protokol primenjuje na sve svedoke o kojima su druge strane obaveštene u ovom predmetu i njihove kontakte

¹⁰³ Tačijev zahtev, stavovi 6 (gde se upućuje na pobijanu odluku, stavove 121-123), 10; v. takođe Tačijevu repliku, stav 7.

¹⁰⁴ Tačijev zahtev, stavovi 12, 15.

¹⁰⁵ Odgovor tužilaštva na Tačijev zahtev, stav 20.

sa stranama i učesnicima u postupku koji ih nisu pozvali;¹⁰⁶ i (ii) objašnjava da će se, pošto odbrana ima primedbe na kontakte sa svedocima tužilaštva, protokol razmatrati naročito sa tog stanovišta. Sudija za prethodni postupak stoga smatra da deseto Tačijevo pitanje ne može biti predmet žalbe zbog toga što u njemu nije precizno navedeno koji se zaključci osporavaju i zato što počiva na pogrešnom predstavljanju pobijane odluke, te stoga i ne proističe iz nje. Stoga se odbija ulaganje žalbe u vezi sa desetim Tačijevim pitanjem.

5. Dvanaesto i trinaesto Tačijevo pitanje

68. Tačijeva odbrana u okviru dvanaestog pitanja traži da se utvrdi kakve posledice sa sobom povlači usvajanje protokola u ovom trenutku, nakon što je tužilaštvo više godina vodilo razgovore sa svedocima bez prisustva odbrane.¹⁰⁷ Prema rečima Tačijeve odbrane, trinaesto Tačijevo pitanje tiče se činjenice da je sudija za prethodni postupak odbacio primedbe odbrane u vezi s tim što je tužilaštvo (odnosno SIRG) vodilo razgovore bez prisustva odbrane, i to odbijanje obrazložio time što su te istrage bile šire od ovog predmeta, mada se na osnovu materijala koji je tužilaštvo obelodanilo ispostavilo da su se istrage ticale i g. Tačija lično.¹⁰⁸ Tačijeva odbrana dalje tvrdi da oba ova pitanja znatno utiču na pravičnost i ekspeditivnost postupka, naročito zbog toga što usvajanje protokola u ovoj fazi znači da se on neće jednako primenjivati i na odbranu i na tužilaštvo, što bitno utiče na pravo na ravnopravnost strana u postupku.¹⁰⁹ Na kraju, Tačijeva odbrana tvrdi da je intervencija panela Apelacionog suda u ovoj fazi neophodna, jer bi se

¹⁰⁶ V. takođe pobijanu odluku, stav 121 („Pored toga, predlog protokola štiti privatnost svih svedoka sa spiska svedoka tužilaštva i drugih obaveštenih svedoka.“).

¹⁰⁷ Tačijev zahtev, stavovi 6 (gde se upućuje na pobijanu odluku, stavove 142-145, i na određene odredbe iz Zakonika o krivičnom postupku Kosova), 11; v. takođe Tačijevu repliku, stav 8.

¹⁰⁸ Tačijev zahtev, stavovi 6 (gde se upućuje na pobijanu odluku, stav 140), 11; v. takođe Tačijevu repliku, stav 8.

¹⁰⁹ Tačijev zahtev, stavovi 12, 15.

kršenjem načela ravnopravnosti strana u postupku usled uvođenja protokola nanela nenadoknativa šteta tekućim istragama odbrane i pravima g. Tačija.¹¹⁰

69. Tužilaštvo u odgovoru tvrdi da dvanaesto Tačijevo pitanje ne proističe iz pobijane odluke, jer protokol reguliše i primenjuje se samo na kontakte sa svedocima strane ili učesnika u postupku o kojima je druga strana obaveštena, a ne na istrage ili razgovore uopšte.¹¹¹ U vezi sa trinaestim Tačijevim pitanjem, tužilaštvo tvrdi da Tačijeva odbrana pogrešno prikazuje pobijanu odluku kada kaže da je sudija za prethodni postupak odbacio primedbe odbrane samo na osnovu toga što su se razgovori odnosili na Izveštaj Saveta Evrope u celini. Po mišljenju tužilaštva, istrage vezane za Izveštaj Saveta Evrope pominju se u pobijanoj odluci samo kao primer za jedno od zaduženja odbrane i tužilaštva prema normativnom okviru Specijalizovanih veća.¹¹²

70. *Pitanje koje može biti predmet žalbe.* Što se tiče dvanaestog Tačijevog pitanja, sudija za prethodni postupak podseća na sledeće: (i) u stavu 144 pobijane odluke izričito se navodi da će se protokol „jednako odnositi i na razgovore koje tužilaštvo bude obavljalo sa svedocima odbrane, ukoliko odbrana odluči da izvodi svoje dokaze”; i (ii) u stavovima 138-145 pobijane odluke detaljno se razmatraju načelo ravnopravnosti strana u postupku i argumenti koje je u vezi s tim iznela i Tačijeva odbrana. Sudija za prethodni postupak stoga zaključuje da se argumenti Tačijeve odbrane: (i) tiču apstraktnih pitanja; (ii) predstavljaju puko neslaganje sa zaključcima sudije za prethodni postupak; i (iii) pogrešno prikazuju pobijanu odluku jer govore o primeni protokola „*post facto*”.¹¹³

71. Što se tiče trinaestog Tačijevog pitanja, sudija za prethodni postupak podseća da je u stavovima 140-145 pobijane odluke sudija za prethodni postupak detaljno

¹¹⁰ Tačijev zahtev, stav 18.

¹¹¹ Odgovor tužilaštva na Tačijev zahtev, stav 22.

¹¹² Odgovor tužilaštva na Tačijev zahtev, stav 23 (gde se upućuje na pobijanu odluku, stav 140).

¹¹³ V. Tačijev zahtev, stav 11.

obrazložio zbog čega je odbio argumente odbrane u vezi s ovom stvari. Sudija za prethodni postupak smatra da Tačijeva odbrana nije ukazala na konkretnu grešku u obrazloženju sudije za prethodni postupak i posledicama koje ona ima na prava g. Tačija, već da je samo izrazila neslaganje sa zaključcima sudije za prethodni postupak.

72. S obzirom na navedeno, sudija za prethodni postupak zaključuje da dva navedena pitanja ne mogu biti predmet žalbe, te stoga odbija zahtev za ulaganje žalbe kad je reč o dvanaestom i trinaestom Tačijevom pitanju.

6. Četrnaesto Tačijevo pitanje

73. Tačijeva odbrana u okviru ovog pitanja osporava obrazloženje za zaključak sudije za prethodni postupak iz stava 125 pobijane odluke da protokol doprinosi ekspeditivnom vođenju postupka.¹¹⁴ Tačijeva odbrana tvrdi da ovo pitanje znatno utiče na pravičnost i ekspeditivnost postupka, naročito zbog toga što znatno utiče na pravo g. Tačija na adekvatno vreme i uslove za pripremu odbrane i pravo da mu se sudi bez nepotrebnog odlaganja.¹¹⁵ Na kraju, Tačijeva odbrana tvrdi da je intervencija Apelacionog suda u ovoj fazi neophodna, jer bi se primenom protokola kojim se krše navedena prava nanela nenadoknativa šteta tekućim istragama odbrane i pravima g. Tačija.¹¹⁶

74. Tužilaštvo u odgovoru kaže da je pomenuta konstatacija sudije za prethodni postupak samo jedan od velikog broja faktora na kojima se temelji zaključak da je protokol neophodan kako bi se regulisali, između ostalog, rad s poverljivim informacijama i kontakti sa svedocima. Prema tome, navodi tužilaštvo, Tačijeva

¹¹⁴ Tačijev zahtev, stavovi 6, 11; v. takođe Tačijeva replika, stav 8.

¹¹⁵ Tačijev zahtev, stavovi 12, 16.

¹¹⁶ Tačijev zahtev, stav 18.

odbrana nije objasnila kako upravo ta konstatacija utiče na ukupni zaključak da je protokol neophodan.¹¹⁷

75. *Pitanje koje može biti predmet žalbe.* Sudija za prethodni postupak napominje da je u stavu 125 pobijane odluke jasno objasnio kako protokol, po njegovom mišljenju, doprinosi ekspeditivnom vođenju postupka.¹¹⁸ Sudija za prethodni postupak stoga smatra da Tačijeva odbrana nije ukazala na neku njegovu konkretnu grešku, već da iznosi hipotetičke i apstraktne primedbe i neslaganje s njegovim zaključkom. Sudija za prethodni postupak stoga smatra da ovo nije pitanje koje može biti predmet žalbe, te stoga odbija zahtev za ulaganje žalbe kad je reč o četrnaestom Tačijevom pitanju.

7. Petnaesto Tačijevo pitanje

76. Tačijeva odbrana dovodi u pitanje da li se može smatrati da se negativne posledice protokola na pravo g. Tačija na adekvatno vreme i uslove za pripremu odbrane, garantovano članom 21(4)(c) Zakona, mogu ublažiti merama kao što su zajednički razgovori timova odbrane sa svedocima tužilaštva i/ili vođenje tih razgovora na daljinu, iako protivljenje odbrane tim merama (navodno) nije uzeto u obzir.¹¹⁹ Argumenti Tačijeve odbrane o tome da li ovo pitanje znatno utiče na pravičnost i ekspeditivnost vođenja postupka ili na ishod suđenja, i o tome da li bi hitno rešavanje tog pitanja od strane panela Apelacionog suda bitno pospešilo postupak, izloženi su u stavu 73 ove odluke.

77. Tužilaštvo u odgovoru navodi da (pogrešna) tvrdnja odbrane da sudija za prethodni postupak nije uzeo u obzir njene primedbe (ne precizira se koje)

¹¹⁷ Odgovor tužilaštva na Tačijev zahtev, stav 24 (gde se upućuje na pobijanu odluku, stavove 116-135).

¹¹⁸ Konkretno, tako što „precizira obaveze strana i učesnika u postupku, formuliše predvidljivu i doslednu proceduru i jasno izlaže uloge i odgovornosti svih angažovanih odeljenja i organa Specijalizovanih veća”.

¹¹⁹ Tačijev zahtev, stavovi 6 (gde se upućuje na pobijanu odluku, stav 175), 11; v. takođe Tačijevu repliku, stav 8.

predstavlja puko neslaganje odbrane sa zaključcima sudije za prethodni postupak.¹²⁰

78. *Pitanje koje može biti predmet žalbe.* Sudija za prethodni postupak podseća da se u stavovima 171-176 pobijane odluke opsežno govori o pravu optuženog na adekvatno vreme i uslove za pripremu odbrane i razmatraju primedbe odbrane (uključujući one koje se odnose na logističke probleme). Sudija za prethodni postupak smatra da Tačijeva odbrana nije ukazala na neku konkretnu grešku u pobijanoj odluci, već je samo iznela neslaganje sa zaključcima sudije za prethodni postupak. Sudija za prethodni postupak stoga smatra da ovo pitanje ne može biti predmet žalbe, te stoga odbija zahtev za ulaganje žalbe kad je reč o petnaestom Tačijevom pitanju.

8. Drugo Seljimijevo pitanje

79. Seljimijeva odbrana tvrdi da je sudija za prethodni postupak pogrešno utvrdio činjenice kad je izjavio da zaštita koju pruža protokol „isključivo važi za svedoke koji je sami zatraže“, i ocenio da želje svedoka i sudijski nadzor nad njihovim sprovođenjem predstavljaju kompenzatorni mehanizam kontrole primene protokola, iako, u stvari, svi razgovori s relevantnim svedocima moraju da se vode shodno odredbama protokola.¹²¹ Seljimijeva odbrana dalje tvrdi da ovo pitanje znatno utiče pravičnost i ekspeditivnost vođenja postupka, jer je sudija za prethodni postupak loše, odnosno pogrešno protumačio kompenzatorne mehanizme, što je dovelo do neprimereno širokog obima primene protokola. Po mišljenju Seljimijeve odbrane, to za posledicu ima sledeće: (i) odbrani se protivpravno uskraćuje mogućnost da sa nekim od relevantnih svedoka razgovara

¹²⁰ Odgovor tužilaštva na Tačijev zahtev, stav 25 (gde se upućuje, između ostalog, na pobijanu odluku, stavove 172, 175).

¹²¹ Seljimijev zahtev, stavovi 1, 11, 18 (gde se upućuje na pobijanu odluku, stavove 119-120); v. takođe Seljimijevu repliku, stav 6.

bez primene protokola; (ii) stvara se mogućnost nepravednog ograničavanja sadržaja tih razgovora; i (iii) istrage odbrane se bespotrebno otežu.¹²² Na kraju, Seljimijeva odbrana tvrdi da bi se hitnim rešavanjem ovog pitanja od strane panela Apelacionog suda sprečile potencijalne greške i postupak pravilno usmerio.¹²³

80. Tužilaštvo u odgovoru tvrdi da ovo pitanje počiva na pogrešnom tumačenju pobijane odluke, naročito ako se ima u vidu da rečenica iz stava 119 odluke, koju citira Seljimijeva odbrana, jasno govori samo o merama zaštite predviđenim protokolom, čiju primenu svedoci mogu da zatraže ukoliko to sami žele. Tužilaštvo dodaje da Seljimijeva odbrana nije pokazala da taj zaključak podrazumeva grešku u utvrđivanju činjenica.¹²⁴ Na kraju, tužilaštvo tvrdi da argumenti Seljimijeve odbrane o posledicama ovog pitanja na pravičnost i ekspeditivnost vođenja postupka nisu osnovani.¹²⁵

81. *Pitanje koje može biti predmet žalbe.* Sudija za prethodni postupak primećuje da se iz strukture i podnaslova pobijane odluke („(a) Svrha predloga protokola”; „(i) Zaštita”), jasno vidi da se stav 119 pobijane odluke odnosi na zaštitnu funkciju protokola. Stavovi 116-120 pobijane odluke očigledno govore o proceduri za kontakte sa svedocima suprotne strane ili učesnika u postupku, a posebno o pomoći i zaštiti koju svedoci mogu da zatraže ukoliko suprotna strana ili učesnik žele da obave razgovor s njima.¹²⁶ Prema tome, rečenica na koju se poziva Seljimijeva odbrana očigledno se odnosi na stav 212.II.b. pobijane odluke, u kojem je opisana procedura za dobijanje pristanka svedoka na razgovor. Sudija za prethodni postupak stoga smatra da je Seljimijeva odbrana: (i) izvukla citiranu rečenicu iz konteksta i na taj način pogrešno prikazala pobijanu odluku; i da (ii) nije ukazala na neku konkretnu grešku u obrazloženju pobijane odluke. Usled

¹²² Seljimijev zahtev, stav 19.

¹²³ Seljimijev zahtev, stavovi 25-28.

¹²⁴ Odgovor tužilaštva na Seljimijev zahtev, stavovi 7-8.

¹²⁵ Odgovor tužilaštva na Seljimijev zahtev, stav 10.

¹²⁶ V. naročito pobijanu odluku, stav 116 *ab initio*.

toga, sudija za prethodni postupak zaključuje da ovo pitanje ne može biti predmet žalbe, te stoga odbija zahtev za ulaganje žalbe kad je reč o drugom Seljimijevom pitanju.

9. Prvo i drugo Krasnićijevo pitanje

82. U okviru prvog Krasnićijevog pitanja, Krasnićijeva odbrana dovodi u sumnju da li je sudija za prethodni postupak u vezi s merama predviđenim protokolom primenio kriterijum neophodnosti, kao što nalažu članovi 35(2)(f) i 39(1) i (11) Zakona.¹²⁷ Kad je reč o drugom Krasnićijevom pitanju, Krasnićijeva odbrana tvrdi da je sudija za prethodni postupak, čak i da jeste primenio taj kriterijum, pogrešno primenio pravo i utvrdio činjenice kad je zaključio da je protokol neophodan.¹²⁸ Krasnićijeva odbrana dalje tvrdi da ova dva pitanja znatno utiču na pravičnost i ekspeditivnost vođenja postupka, jer se protokolom ograničava mogućnost odbrane da kontaktira svedoke i uvode se nove radnje koje timovi odbrane moraju da preduzmu.¹²⁹ Na kraju, Krasnićijeva odbrana tvrdi da bi se hitnim rešavanjem ova dva pitanja od strane panel Apelacionog suda bitno pospešio postupak, jer bi se neopravdanim uvođenjem protokola nepravedno ograničile buduće istrage odbrane i narušila pravičnost postupka.¹³⁰

83. Tužilaštvo u odgovoru tvrdi da se u prvom Krasnićijevom pitanju ignorišu i pogrešno prikazuju relevantni zaključci iz pobijane odluke, s obzirom na to da se iz pobijane odluke jasno vidi da je sudija za prethodni postupak imao u vidu uslov neophodnosti i da je detaljno objasnio zbog čega smatra da je neophodno usvojiti protokol.¹³¹ Kad je reč o drugom Krasnićijevom pitanju, tužilaštvo u odgovoru

¹²⁷ Krasnićijev zahtev, stavovi 2, 16; v. takođe Krasnićijevu repliku, stav 5.

¹²⁸ Krasnićijev zahtev, stavovi 2, 19; v. takođe Krasnićijevu repliku, stav 6.

¹²⁹ Krasnićijev zahtev, stavovi 17, 20.

¹³⁰ Krasnićijev zahtev, stavovi 18, 20.

¹³¹ Odgovor tužilaštva na Krasnićijev zahtev, stav 2 (gde se upućuje na pobijanu odluku, stavove 115, 117-118, 198).

iznosi sledeće: (i) ovo pitanje nije dovoljno precizno i konkretno; (ii) Krasnićijeva odbrana nije ukazala na neku konkretnu grešku i (iii) ovo pitanje predstavlja puko neslaganje sa ukupnim zaključcima sudije za prethodni postupak.¹³²

84. *Pitanje koje može biti predmet žalbe.* Sudija za prethodni postupak primećuje da su pravna utemeljenost i neophodnost protokola već obrađeni u okviru diskusije o, na primer, petom Krasnićijevom pitanju, za koje je odobreno ulaganje žalbe.¹³³ Pored toga, sudija za prethodni postupak smatra da je odbrana uopšteno formulisala i neprecizno argumentovala prvo i drugo Krasnićijevo pitanje i da stoga nije ukazala na neku konkretnu grešku proisteklu iz pobijane odluke, već da se samo ne slaže sa zaključcima sudije za prethodni postupak o neophodnosti mera predviđenih protokolom. Usled toga, sudija za prethodni postupak zaključuje da ta dva pitanja ne mogu biti predmet žalbe, te stoga odbija zahtev za ulaganje žalbe kad je reč o prvom i drugom Krasnićijevom pitanju.

10. Četvrto Krasnićijevo pitanje

85. Krasnićijeva odbrana iznosi primedbe na jednu konkretnu rečenicu iz stava 170 pobijane odluke¹³⁴ i tvrdi da je sudija za prethodni postupak pogrešio jer nije napravio razliku između optuženih i branilaca. Prema rečima Krasnićijeve odbrane, ovo je ključno pitanje, jer se njime osporava relevantnost ukupnih zaključaka iz pobijane odluke o opštoj pojavi zastrašivanja svedoka i o uticaju optuženih, koji su (navodno) bili osnov za uvođenje mera za kontakte branilaca sa svedocima.¹³⁵ Krasnićijeva odbrana dalje tvrdi da ovo pitanje znatno utiče na pravičnost postupka zbog posledica po načelo ravnopravnosti strana u postupku

¹³² Odgovor tužilaštva na Krasnićijev zahtev, stavovi 3-4, 6.

¹³³ V. gore stav 22.

¹³⁴ „Pošto optuženi svoje pravo na odbranu ostvaruju preko branilaca, predlogom protokola mora se obezbediti da branilac postupa u skladu s ranije pomenutim konstatacijama o opasnostima s kojima se konkretni pojedinci suočavaju i o ometanju sudskih postupaka.”

¹³⁵ Krasnićijev zahtev, stav 23 (gde se upućuje na pobijanu odluku, stavove 118, 124, 169-170, 173, 198); v. takođe Krasnićijevu repliku, stav 7.

i pravo g. Krasnićija na adekvatne uslove za pripremu odbrane (garantovano članom 21(4)(c) Zakona).¹³⁶ Na kraju, osim argumenata izloženih u stavu 82 ove odluke, Krasnićijeva odbrana iznosi i tvrdnju da bi hitno rešavanje ovog pitanja od strane panela Apelacionog suda bitno pospešilo postupak jer bi se očuvala ravnopravnost strana u postupku i precizirale mogućnosti branioca u osmišljavanju strategije odbrane.¹³⁷

86. Tužilaštvo u odgovoru navodi da ovo pitanje ne može biti predmet žalbe jer Krasnićijeva odbrana ne iznosi jedno konkretno pitanje već kombinuje više njih, pa čak i osporava celu pobijanu odluku.¹³⁸ Tužilaštvo dalje tvrdi da Krasnićijeva odbrana: (i) pogrešno prikazuje pobijanu odluku; (ii) ne iznosi nikakav pravi osnov za tvrdnju da protokol narušava pravo na pravično suđenje; i (iii) stoga, nije pokazala da ovo pitanje znatno utiče na pravičnost i ekspeditivnost vođenja postupka ili na ishod suđenja.¹³⁹

87. *Pitanje koje može biti predmet žalbe.* Sudija za prethodni postupak podseća da u pobijanoj odluci, u rečenici koja sledi odmah nakon rečenice na koju upućuje Krasnićijeva odbrana, stoji da se time ne imputira niti pretpostavlja da su branioci u zastrašivanju svedoka ili uplitanju u postupak učestvovali ili da će u takvim radnjama učestvovati ukoliko za to ne postoje konkretne naznake.¹⁴⁰ Sudija za prethodni postupak stoga smatra da je Krasnićijeva odbrana izvukla citiranu rečenicu iz konteksta i time pogrešno prikazala pobijanu odluku. Pored toga, sudija za prethodni postupak smatra da Krasnićijeva odbrana nije ukazala ni na kakvu konkretnu grešku. Usled toga, sudija za prethodni postupak zaključuje da ovo pitanje ne može biti predmet žalbe, te stoga odbija zahtev za ulaganje žalbe kad je reč o četvrtom Krasnićijevom pitanju.

¹³⁶ Krasnićijev zahtev, stav 24 (gde se upućuje na pobijanu odluku, stavove 142-143, 151, 159, 170).

¹³⁷ Krasnićijev zahtev, stavovi 18, 25.

¹³⁸ Odgovor tužilaštva na Krasnićijev zahtev, stavovi 12-13.

¹³⁹ Odgovor tužilaštva na Krasnićijev zahtev, stavovi 14-17.

¹⁴⁰ Osporavana odluka, stav 170 *in fine*.

11. Drugo Veseljijevo pitanje

88. Prema rečima Veseljijeve odbrane, ovo pitanje: (i) proističe iz stavova 137-177 pobijane odluke; i (ii) tiče se zadiranja protokola u pravo g. Veseljija na pravično suđenje, uključujući pravo na ravnopravnost strana u postupku, koje će biti narušeno ukoliko se odbrani uskrati ista „sloboda odlučivanja o tome kako će kontaktirati svedoke i voditi razgovore s njima [...]”.¹⁴¹ Pored toga, Veseljijeva odbrana dovodi u sumnju da li je protokol neophodan.¹⁴² Veseljijeva odbrana dalje tvrdi da ovo pitanje direktno utiče na ishod postupka jer se tiče potencijalnog kršenja prava g. Veseljija na pravično suđenje.¹⁴³ Na kraju, Veseljijeva odbrana tvrdi da je rešenje ovog pitanja od strane panela Apelacionog suda u ovoj fazi neophodno, jer će se na taj način otkloniti mogućnost narušavanja prava g. Veseljija i steći jasnija slika o pravnoj utemeljenosti protokola.¹⁴⁴

89. Tužilaštvo u odgovoru tvrdi da ovo pitanje nije dovoljno precizno, budući da odbrana navodi da protokol zadire u pravo na pravično suđenje, što praktično znači da osporava ukupno 41 stav pobijane odluke, a da pritom ne navodi neki konkretan zaključak kojem se protivi.¹⁴⁵ Pored toga, po mišljenju tužilaštva, iznoseći primere navodnih grešaka, Veseljijeva odbrana: (i) naprosto ponavlja već iznete argumente; (ii) iznosi puko neslaganje sa zaključcima sudije za prethodni postupak; i (iii) pogrešno prikazuje pobijanu odluku kada tvrdi da ti argumenti dosad nisu razmotreni ili da data pitanja i dalje nisu rešena.¹⁴⁶ Pored toga, tužilaštvo tvrdi da Veseljijeva odbrana nije precizirala koje pravo na pravično suđenje (i na koji način) će biti bespotrebno i/ili nesrazmerno narušeno uvođenjem

¹⁴¹ Veseljijev zahtev, stavovi 2, 9 (gde se upućuje, između ostalog, na osporavanu odluku, stav 140).

¹⁴² Veseljijev zahtev, stav 10 (gde se upućuje, između ostalog, na osporavanu odluku, stavove 120, 130).

¹⁴³ Veseljijev zahtev, stav 12 (i druge tamo citirane izvore).

¹⁴⁴ Veseljijev zahtev, stav 13.

¹⁴⁵ Odgovor tužilaštva na Veseljijev zahtev, stav 6.

¹⁴⁶ Odgovor tužilaštva na Veseljijev zahtev, stav 7.

protokola.¹⁴⁷ Na kraju, tužilaštvo smatra da Veseljijeva odbrana nije ispunila obavezu dokazivanja da ova pitanja znatno utiču na pravičnost i ekspeditivnost vođenja postupka ili na ishod suđenja, i da bi njihovo hitno rešavanje od strane panela Apelacionog suda bitno pospešilo postupak.¹⁴⁸

90. *Pitanje koje može biti predmet žalbe.* Sudija za prethodni postupak primećuje da je ovo pitanje veoma uopšteno formulisano („da li protokol zadire upravo optuženog na pravično suđenje“) i da nije dovoljno precizno ni u ostatku argumentacije Veseljijeve odbrane.¹⁴⁹ Konkretnije, Veseljijeva odbrana (osim što je pomenula načelo ravnopravnosti strana u postupku) nije objasnila koje pravo na pravično suđenje i na koji način će biti narušeno uvođenjem protokola. Imajući u vidu da je ranije u ovoj odluci odobrio ulaganje žalbe kad je reč o šestom Krasnićijevom pitanju,¹⁵⁰ koje se takođe odnosi na pravo na pravično suđenje, ali je konkretnije formulisano, sudija za prethodni postupak smatra da drugo Veseljijevo pitanje ne može biti predmet žalbe, te stoga odbija zahtev za ulaganje žalbe u vezi s njim.

12. Treće Veseljijevo pitanje

91. Veseljijeva odbrana tvrdi sledeće: (i) ovo pitanje proističe, između ostalog, iz stava 131 pobijane odluke ;¹⁵¹ i (ii) sudija za prethodni postupak nije adekvatno objasnio zašto se prema optuženima u ovom predmetu mora postupati drugačije nego prema optuženima u suštinski sličnoj, ako ne i identičnoj situaciji (na primer, u predmetima KSC-BC-2020-04 i KSC-BC-2020-05).¹⁵² Argumenti Veseljijeve

¹⁴⁷ Odgovor tužilaštva na Veseljijev zahtev, stav 8.

¹⁴⁸ Odgovor tužilaštva na Veseljijev zahtev, stavovi 12-13.

¹⁴⁹ V. takođe Veseljijevu repliku, stavove 6-8, koji su i dalje uopšteni.

¹⁵⁰ V. gore stav 28.

¹⁵¹ Gde je sudija za prethodni postupak konstatovao sledeće: „Pristup u drugim predmetima koji se vode pred Specijalizovanim većima i/ili pred drugim međunarodnim sudovima specifičan je za prilike u tim predmetima, što ne dovodi u pitanje zaključak da normativni okvir Specijalizovanih veća omogućava usvajanje predloga protokola“.

¹⁵² Veseljijev zahtev, stavovi 2, 11; v. takođe Veseljijevu repliku, stav 9.

odbrane o tome da ovo pitanje znatno utiče na pravičnost i ekspeditivnost vođenja postupka ili na ishod suđenja, i da će njegovo hitno rešavanje strane panela Apelacionog suda bitno pospešiti postupak, izloženi su u stavu 88 ove odluke.

92. Tužilaštvo u odgovoru tvrdi sledeće: (i) ovo pitanje ne proističe iz pobijane odluke, pošto je sudija za prethodni postupak dužan da razmotri da li je protokol pravno utemeljen i prikladan samo kad je reč o ovom predmetu; (ii) bilo bi ne samo irelevantno, nego i neprimereno kad bi sudija za prethodni postupak razmatrao da li je protokol merodavan ili relevantan za druge predmete pred Specijalizovanim većima; i (iii) sudija za prethodni postupak je brižljivo obrazložio zbog čega smatra da je u ovom predmetu neophodno uvesti protokol.¹⁵³

Na kraju, tužilaštvo tvrdi da Veseljijeva odbrana nije ispunila obavezu dokazivanja da ovo pitanje znatno utiče na pravičnost i ekspeditivnost vođenja postupka ili na ishod suđenja, i da bi hitno donošenje odluke od strane panela Apelacionog suda bitno pospešilo postupak.¹⁵⁴

93. *Pitanje koje može biti predmet žalbe.* Sudija za prethodni postupak smatra: (i) da su primedbe koje je iznela Veseljijeva odbrana već razmotrene u stavu 131 pobijane odluke; i (ii) da Veseljijeva odbrana nije ukazala na neku konkretnu grešku, već je samo iznela neslaganje sa zaključcima sudije za prethodni postupak u vezi s ovim pitanjem. Usled toga, sudija za prethodni postupak zaključuje da ovo pitanje ne može biti predmet žalbe, te stoga odbija zahtev za ulaganje žalbe kad je reč o trećem Veseljijevom pitanju.

¹⁵³ Odgovor tužilaštva na Veseljijev zahtev, stavovi 10-11 (gde se upućuje na pobijanu odluku, stav 118).

¹⁵⁴ Odgovor tužilaštva na Veseljijev zahtev, stavovi 12-13.

V. DISPOZITIV

94. Iz navedenih razloga, sudija za prethodni postupak:

- a. **ODOBRAVA** ulaganje žalbe kad je reč o: (i) prvom, drugom, četvrtom i osmom Tačijevom pitanju; (ii) prvom i četvrtom Seljimijevom pitanju; (iii) trećem, petom i šestom Krasnićijevom pitanju; i (iv) prvom Veseljijevom pitanju; i
- b. **ODBIJA** zahtev za ulaganje žalbe kad je reč o: (i) trećem, petom, šestom, sedmom, devetom, desetom, jedanaestom, dvanaestom, trinaestom, četrnaestom i petnaestom Tačijevom pitanju; (ii) drugom i trećem Seljimijevom pitanju; (iii) prvom, drugom i četvrtom Krasnićijevom pitanju; i (iv) drugom i trećem Veseljijevom pitanju.

/potpis na originalu/

Sudija Nikola Giju,
sudija za prethodni postupak

U petak, 26. avgusta 2022.

U Hagu, Holandija